

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

**Čuvajte
Jugoslaviju!**

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 14 decembra 1934
God. V — Broj 51

VEČITO ŽIVEĆE MEĐU NA-

O tužnom

MA NAŠ VITEŠKI KRALJ!

rodendanu

Foto »Slavija«, Split

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Proslava 1 decembra u češko-slovačkom Sokolstvu

Češkoslovačka obec sokolska uputila je svima svojim župama i jedinicama poziv da što svečanije proslave dan 1 decembra, praznik jugoslovenskog ujedinjenja. To su jedinice i učionice, pa su se ove proslave prometnule u prave velike manifestacije nerazdruživog češkoslovačko-jugoslovenskog bratstva. U vezi s time »Vestnik sokolski« u 46 broju donosi na uvodnom mestu proglas Saveza SKJ izdat u oči 1 decembra, nadalje dva članka, prvi s naslovom »K jugoslovenskom 1 decembru« i drugi pod naslovom »Vernost za vernost«. Tom broju »Vestnika« priložen je i uzorak predavanja o značenju 1 decembra za Jugoslavena i tekst s notama naše državne himne. Iz navedenog vidimo, kako iskreno slave braća Čehoslovaci naš najveći blagdan.

20 godišnjica smrti braća Slavomira Kratohvila

Dne 23 novembra o. g. navršilo se 20 godina od nasilne smrti vatrenog češkog nacionaliste i odličnog sokolskog radnika braća Slavomira Kratohvila, koji je pao kao prva češka žrtva austrijskog vojnog suda. Pokojni brat Kratohvil rodio se 2 januara 1889 u selu Trnava, kao sin nadučitelja. Po svršenju građanske škole otišao je u Brno, gde je studirao višu znanstvenu školu. U Brnu, gde se je onda naročito jako osećao nemački uticaj, on postaje vatreni nacionalista i protivnik germanizatornih nastojanja Austrije. Godine 1907 postao je tehnički činovnik kod firme Hejnik u Pršerovu i odmah zatim stupa u sokolske redove, gde uskoro postaje vodnik nastave u ujedno i njegov duhovni vaspitač. U Sokolu je radio sve do početka svetskog rata, kada je bio obustavljen rad sokolskih društava. Brat Kratohvil znao je u tom času, gde mu je mesto. Počeo je širiti proglose cara Nikole II i ruskog generala Renenkampfa uz pesmu »Mi smo Austrijanci, koja je bila napisana za vreme aneksije Bosne i zbog svoje antiaustrijske tendencije zabranjena. Izdajom uhvati ga policija i preda vojnom sudu u Moravskoj Ostravi, koji ga osudi na smrt. Brat Kratohvil nije se branio od ove optužbe, čiju je svu težinu junački preuzeo na sebe, da bi tako spasio druge. Dva sata nakon izrečene presude njegovo srce prestalo je da kuca, izrešetano kuršumima austrijskih vojnika. Kratohvil nije bio jedina češka žrtva austrijske »pravde«, ali je bio prva i njegova smrt samo je još više pojačala otpor protiv Austrije. Nakon oslobođenja, i to 5 januara 1910 njegove kosti prenešene su u Pršerov, gde mu je 1920 godine podignut spomenik. Iste godine Srednjomoravska župa uzima njegovo ime za svoje, da time oda počast vatrenom i nesebičnom Sokolu i nacionalisti, koji je za svoju nacionalnu ideju dao svoj život.

Brat Jozef Polame — šezdesetogodišnjak

Braći Erbenu, Heleru i Suku pridružilo se ovih dana i još jedan zaslužni sokolski šezdesetogodišnjak, naime načelnik Srednjomoravske župe brat Jozef Polame. Jubilarac rodio se 8 decembra 1874 u Pršerovu, gde je svršio osnovnu i građansku školu, a dve godine zatim polazio je još stručnu školu u Pragu, pa se je nakon toga vratio u rodno mesto, gde još danas vodi kao samostalan majstor svoj zanat. U sokolske redove stupa brat Polame u svojoj 18 godini. Ubrzo postaje iz početnika vežbača odličan član prednjačkog zbora svog društva, u kojem vežba još i danas, dakle punih 42 godine. Već 1893 godine vidimo ga kao prednjaka s položenim ispitom, što pokazuje s kakvim se je oduševljenjem, energijom i ozbiljnošću posvetio sokolskom radu. Godine 1895 postao je podnačelnik, a 4 godine kasnije načelnik društva, na kojem je položaju ustrajao punih 14 godina, do 1913 godine, kada je bio izabran starešinom društva, na kojem je položaju ostao do 1919 godine. Njegov rad u sokolskoj župi Srednjomoravskoj počinje 1900 godine kada je bio izabran zamenikom župskog načelnika, a već 1904 postaje

i župski načelnik, koju dužnost vrši i do danas. Brat Polame je bio i odličan sokolski takmičar i kao takav postigao je lepe rezultate na trećem i četvrtom svesokolskom sletu u Pragu te na sokolskim sletovima u Lavovu 1903 i u Ljubljani 1904 godine. Još i danas je mladalački snažan, požrtvovan i veselo te zbog svog karaktera omiljen i u širim redovima ČOS. Jubilarcu čestita iskreno i jugoslovensko Sokolstvo.

Novi međužupski vesnik u ČOS

Sokolske župe Valaška, Moravsko-Sleska i Tješinska zaključile su da će napustiti izdavanje svojih župskih vesnika i da će od Nove godine dalje izdavati zajednički međužupski vesnik. Na ovu zamisao pomenute župe nisu došle samo iz razloga štednje, nego i iz čisto svojih posebnih i sličnih prilika, koje vladaju u tim župama, i radi kojih prilika imaju ove župe mnogo doirnih tačaka u načinu rada. Novi list zvaće se »Sokolske novine«, a izdavaće se u formatu dnevnih novina. Članstvo će list primati većinom badava, jer će se za nj već u članarini odrediti naročiti doprinos. List će izlaziti jedanput mesečno, ali ako se za nj pokaže dovoljnog interesa, te bude finansijskih sredstava i ukaže li se uopće potreba list će izlaziti kasnije i svakih 14 dana.

Smučarska takmičenja ČOS u Banjskoj Bistrici

Ove godine održaće se međunarodna smučarska takmičenja FIS-a u Banjskoj Bistrici, divnom letovalištu Slovačke. Kao uvod u ova međunarodna takmičenja priređuje ČOS u danima od 24 do 27 januara savezna smučarska takmičenja. ČOS obratio se je također i na Savez slovenskog Sokolstva s molbom da bi na ovim takmičenjima učestvovali i takmičarske vrste Saveza SKJ, poljskog Sokolstva i Bugarskih Junaka. Ako se ovi savezi odazovu molbi ČOS, onda će se ova takmičenja proglasiti za smučarska takmičenja SSS.

Nova pravila poljskih sokolskih društava

Poljska sokolska društva do sada nisu imala jedinstvena pravila, pa se je pokazala preka potreba, da se i za jedinice donesu jedinstvena, obavezna pravila — statuti. Ova pravila izrađena su još 1933 godine, ali tek krajem ove godine izišla su iz štampa. Od dosadašnjih pravila nova se u mnogom razlikuju. U glavnim tačkama novih pravila kaže se, da je cilj poljskog Sokolstva podizanje telesne snage naroda i jačanje discipline te državljanse svesti i dužnosti pojedinca. O Tirševoj ideji u pravilima se ne govori. Lica učlanjena u drugim telovežbačkim ili sokolskim (nepoljskim) organizacijama ne mogu biti članovi jedinica poljskog Sokolstva. Ovo se međutim ne odnosi na počasno članstvo u pomenutim organizacijama. Svaki član mora pismeno zatražiti za prijem u redove članstva. Odbor jedinica sačinjavaju starešina, njegov zamenik i 6—24 člana uprave, u koju ulaze i tri člana društvenog načelnništva. Starešina se bira na tri godine, jednako i ostali članovi odbora, samo se svake godine jedna trećina njih izmenjuje kockom. Ako bi jedinica likvidirala, njezina imovina pripada Savezu poljskog Sokolstva.

Razne vesti

Dne 11 decembra setio se je češkoslovački narod 20-godišnjice junačke smrti Sokola i dobrovoljca Lumira Brzešovskog, koji je junački pao kao član sokolskog dobrovoljačkog odreda »Na zdare« kod Markiza u Šampanji. Brat Brzešovski bio je naraštajac Sokola u Vršovicama, a nakon što se je s porodicom preselio u Pariz, vežbao je u češkom Sokolu u Parizu. Kada je buknuo svetski rat, na poziv društvenog načelnika brata Pultra, prijavio se i on — dečak od 16 godina — u redove sokolskog dobrovoljačkog odreda i bio je prvi češki junak na francuskom frontu, koji je žrtvovao svoj život za oslobođenje svog naroda. Slava njegovoj uspomeni!

Povodom proslave 40-godišnjice Austrijske sokolske župe održana je

na 25 novembra o. g. jubilarna skupština župe u novoj sokolnici Sokola Beč X, a kojoj su prisustvovali za ČOS starosta br. dr. Bukovski, br. dr. Krševak i br. Planjička. Popodne toga dana priredben je u areni cirkusa Renc veliki nastup, kojemu je prisustvovalo preko 2500 gledalaca. Proslava je, kako smo već pre izvestili, imala odličan uspeh.

Podimo za Njime, za duhom Njegovim! . . .

Moramo da govorimo o našem mrtvom Kralju. Ima nešto i u tome, da se mi današnjici nadmećemo u lepim i zanimljivim govorima i napisima o mrtvom našem Kralju. Bez sumnje! Samo ja se usudujem da mislim, da smo odviše blizu događaju, da je predmet odviše ogroman prema nama, pa bez potrebne distancije i zaleta neće moći ni od koga sve onako biti kazano kako dolikuje. To nas uči i istorija. Uvek posle junaka tek dolazi veština i poezija. Ali između obojih uvek prođe dosta vremena.

Ali uzimimo da to ne stoji. Naš je zdrav razum postao danas tako bistar, da sve zna i da sve razume, pa dakle može da proguta i tu pretpostavku, a da nimalo ne trepne očima. Onda za razmišljanje preostaje ovo: Šta je bilo prvo i prvobitno u celom stvaranju? Delo i tvorčina. Sa time je zajedno vezan i tvorac. Kako tvorac govori? Delom. Da li on pita, šta će biti sutra ili šta je bilo juče? Ne! Stvaranje nema ljubopitstva. Da li on brine brigu zašto i kako, ili o krštenju imenom? Ne! Nema toga imena, pa kako god bilo mudro izmišljeno i izmajstorisano, koje može potpuno da poklopi i da pokrije ono što je rođeno.

Sad zašto to govorimo mi, nesretni govornici bez prestanka i bez predaha? Zato, da ukazemo nesvesno na onaj preostatak, koji je za ne govorenje, i koji je za razmišljanje. Taj je: razlika između zbora i tvora. Nikada mi govorenjem nećemo razumeti našeg mrtvog Kralja. Nikada!

Retko smo Ga i živog razumevali. Samo je On mogao da bez jarosti podnese strašnu nizinu i praznu pustost vrabaca svoje okoline. Ali je bio orao, i bio je živ. Imali smo osiguranje i bezbednost da možemo i da smemo biti i glupi i ljudi. Imao je neko ko sve popravlja, ko sve oprašta, ko sve razume, i ko sve oslobađa. A sada, kad je naš Kralj mrtav? Sada je tek pukao taj strašni jaz i ta užasna razlika između junaka i mudrih čifa. Jer mi i opet govorimo i silom hoćemo rećima da se upoređujemo sa delom, da to dvoje izjednačujemo, da dužinu beskraju nosom merimo.

Bez sopstvenog dela ne može se naš mrtvi Kralj ni razumeti, ni voleti, ni poštovati. Farizejstvo je uvek lažno pa kako god se ono preoblačilo. Sopstveno i lično delo naše je jedini dokaz, s pomoću koga se možemo i smemo usuditi da dokazujemo, ko smo i šta smo prema tome mrtvom našem Kralju. A lukavi smo mi građevni poduzetnici mostova i zaobilaznih puteva. Jeste, sigurno je to tako. A kako da mi većni građevni poduzetnici mostova i zaobilaznih puteva da se slozimo, a kako li da budemo srodni sa Onim, koji je gazio jedino pravim putevima i koji nikada ne zapita: Ima li, braćo, kakav most da se ne podavimo? Kako to da bude?

Eto, to je glavno pitanje. Odgovor ima jedan, samo jedan: Pokažimo

5-godišnjica Sokola Kraljevine Jugoslavije

Dne 5 o. m. navršilo se pet godina od osnivanja Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Dne 5 decembra, naime, 1929 godine promulgiran je u »Službenim novinama« Zakon o osnivanju Sokola Kraljevine Jugoslavije, koji je tim danom i stupio u život i dobio svoju obaveznost.

Zašto je osnovan Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, kaže se u §1 ovoga Zakona, gde stoji:

»U cilju fizičkog i moralnog vaspitanja državljanina osniva se viteška organizacija Sokola Kraljevine Jugoslavije.«

Donošenjem ovoga Zakona i njegovim stupanjem na snagu ujedno je §-om 12 predviđeno i terminirano ukidnuće svih do tada postojećih društava za fizičko i moralno vaspitanje, ukoliko se ova ne bi stopila u Sokol Kraljevine Jugoslavije, a u koju je svrhu §-em 13 ovoga Zakona donesena u »Službenim novinama« od 5 jan. 1930 i Uredba o likvidaciji Jugoslovenskog Sokola, Hrvatskog Sokola, Orla i Srpskog Sokola.

Zakonom od 5 decembra 1929 udarena je Sokolu Kraljevine Jugoslavije temeljna organizacijska struktura i na čelo Saveza SKJ određen je za starešinu Naslednik Prestola Kraljevine Jugoslavije.

Bliže odredbe o organizaciji i poslovanju Sokola Kraljevine Jugoslavije, a prema § 11 ovoga Zakona, sadrži Statut o organizaciji i poslovanju So-

Sokolstvo u Plzinju, tom velikom industrijskom gradu, gde su socijalisti naročito jaki, odlično radi. Sada se tamo sprema gradnja i trećeg sokolskog doma, koji podiže Soko Plzenj IV. Ovo je društvo osnovano tek nakon rata, ali veoma uspešno radi, te želi da podignućem vlastitog doma naredne godine što svečanije proslavi svoju 15-godišnjicu

i dajmo delo, svoje, lično, sopstveno, spontano, naročito, novo, toplo, iskreno, strastveno, luđo, zaneto delo, podvig, junaštvo. A kako to delo zaista da bude i realno da bude?

Ovde ne pomažu ni kalendari, ni medicine. Nema lukave metode da se heroizam nakalami, da se iz ničega stvori, da se presaduje, da se preoblačenjem iluzionira. Nikad magaretu ne pomaže lavlja koža! A ona je pamet najpametnija, koja može da bude i luđa. Ona jedina i sme da bude luđa. Čak treba i da bude luđa.

Daleko smo od toga, da budemo premudri lovci paradoksa. Ali ko god se duže bavio naukom, morao je videti, koliko je tu nagomilano nerazumnosti. Naš mrtvi Kralj i Njegovo delo, to je ono što treba videti i saznati. On i delo Njegovo zajedno. To je ta silna, zamerana, napeta, gromovna jedinica, nerazdeljivo tajanstvena i bezmerna . . .

Trče i ustumarali se mravi preko faraonske piramide. Sitni mravi, i bedni i jadni. Ne treba se srditi na ovo upoređenje. Kao što mi ne znamo, kako mravi govore između sebe, isto tako ni oni nas ne razumu. Pa slični smo! Ali i ti mravi imaju predodređenu i prethodnu razumnu ideju, koja njima vrhovno gospodari i zapoveda. Da drug druga ne ostavlja u opasnosti, da pojedinac mora da gine za zajednicu, da se lični interes pokori uvek interesu opštem! . . .

Sokoli imaju vrlo lepo i divno ime. Samo se valja podičiti njime. Treba ga zaslužiti i podičiti. Delom, radom, žrtvom. Sad kada je ovako jedan veliki i pravi Soko naš i Kralj mrtav, sada je nastala naročita nužda i nevolja sokolska. Sačuvaj nas, Bože, svih govornika i farizeja! Sačuvaj nas, Bože, svakog zdravog razuma i računa!

Dok je bio naš Kralj živ i na zemlji, mnogo smo oko Njega mudrovali. A sada sa svim nemirnom našim moramo krenuti za Njime! Sada bespokojni imamo da gledamo u Njega kao u zvezdu Betlehemsku! Valja da podemo za Njime, za duhom Njegovim i za strašću Njegovom! Zaboravimo jedanputa na голу egzistenciju i na zadovoljstvo samo u tom! Ograđeni prostorom i vremenom podimo za večnošću i beskonačnošću! Potražimo Oca našega, koji je u nama i koji nas je stvorio, i koji je zadovoljan i radostan kada su Mu deca dobra! . . .

Jagma je oko groba našeg mrtvog Kralja. Divno čudo! Nebrojene gomile idu na taj grob, guraju se iz svih krajeva naše zemlje, nose vence i cveće, pevaju popovi od devetnaest vera, sukite govoranje i nadmeću se gopoda gurvanjem u prsa, da sve zvonu. Divno čudo! Mi Sokoli treba taj Kraljevski grob da tražimo, i da ide-mo onamo, pa da ga ljudi nađemo, i da ga mi ljudi bez računa otmemo od ljudi računđizija, baš od ljudi računđizija! Dr. Laza Popović, Zagreb.

formalističkih, ipak se niko ne može oseti konstataciji, onaj najglavniji, da je jugoslovensko Sokolstvo, očičeno u Sokolu Kraljevine Jugoslavije, bez ikakva uštrba za svoj rad, na smer svoga rada, kao i na svoju ideju i svoj cilj, nesmetano nikakvim sugestijama bilo s koje strane, pokročilo silnim tempom i korakom daleko unapred i danas se razvilo u našu najjaču nacionalnu organizaciju u zemlji. — sc.

Zahvala Kancelarije Nj. Veličanstva Kralja Savezu SKJ

Na sokolske pozdrave i izraze rodoljubivih želja Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II povodom praznika Prvog decembra, I zamenik starešine Saveza SKJ primio je od Kancelarije Nj. Vel. Kralja zahvalno pismo sledećeg sadržaja:

Beograd, 3 decembra 1934.

Poštovani Gospodine!

Po nalogu Kraljevskih Namesnika Kancelarija Njegovog Veličanstva Kralja ima čast izjaviti Vam zahvalnost na rodoljubivom sokolskom poklicu i toplom pozdravu, podnesenim Njegovom Veličanstvu Kralju prilikom praznika Ujedinjenja.

Po ovlašćenju Ministra Dvora, Šef Kancelarije Nj. Vel. Kralja,

K. P. Krstić, s. r.

Češkoslovačko Sokolstvo svojoj jugoslovenskoj braći

S jesenje glavne skupštine ČOS, održane u Pragu dne 8 o. m., Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije primio je sledeći radio-telegram:

Odbor češkoslovačkog Sokolstva, kao predstavnik volje 750.000 pripadnika češkoslovačke sokolske organizacije, sakupljen danas prvi put posle odvratnog marsejskog zločina, s dubokim bolom misli na smrt velikog sina Jugoslavije, Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, i na težak bol bratskog jugoslovenskog naroda.

Uveravamo jugoslovensko Sokolstvo o svojoj dubokoj i trajnoj vernosti, s Vama stojimo, s Vama ćemo ići, ako treba, i u smrt!

Češkoslovačka obec sokolska.

Saučestvovanje naše američke braće u općoj narodnoj žalosti Jugoslavenski Sokol u Santiagu Savezu SKJ

Jugoslovenski Sokol u Santiagu, Čile, uputio je Savezu SKJ na glas o mučeničkoj smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja sažalnicu sledećeg sadržaja:

Starešinstvo Sokola Kraljevine Jugoslavije

Beograd

Neopisiva nesreća, koja je zadesila jugoslavenski narod zločinačkim ubistvom velikog i plemenitog Vladara, Njegovog Veličanstva Aleksandra I, potiče nas da se ovim putem pridružimo dubokoj žalosti celokupnog Sokolstva.

Naša je čvrsta vjera, da će ova neprocjenjiva krv, položena na oltar domovine, i Njegove posljednje riječi »ČUVAJTE JUGOSLAVIJU« biti naša zadnja žrtva za jedinstvo jugoslovenskog naroda.

Upućujemo vruće molitve Svevišnjemu, da vladavina pod vodstvom naše uzdanice Njegovog Veličanstva Petra II donese našoj domovini blagodat mira i sloge u širokom duhu sokolskog bratstva.

Molimo Vas budite tumači naše vjere i nepokolebive odanosti našem Vrhovnom Starešini.

Uz sokolski Zdravo!

Starosta:

DINKO PERIĆ K.

Tajnik:

SERGEJ KRSTULOVIĆ B.

Album

s 60 slika s pogrebnih svečanosti Viteškog

Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. — Naj-elegantnije i tehnički doterano izdanje. —

Cena Din 100.—.

Narudžbe prima

Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Jesenja glavna skupština ČOS

Dne 8 o. m. sastali su se u Tiršovom domu u Pragu delegati svih češkoslovačkih župa na sednicu Vibora ČOS, kao najvišeg upravnog organa ove najveće sokolske organizacije.

Sednici je predsedavao starešina ČOS br. dr. Bukovski, a prisustvovali su joj, pored delegata svih češkoslovačkih župa, za Savez SKJ i zam. starešine br. Gangl i član uprave Saveza SKJ br. Švajgar, te za rusko Sokolstvo br. Viničuk, dok su se poljski Sokoli i bugarski Junaci ispričali.

Glavna zadaća ove skupštine bila je da odobri proračun ČOS za iduću godinu da izabere kandidacioni odbor

kim rečima naglasio važnost sokolskog rada u svim pravcima za današnje doba.

U svom govoru starešina brat dr. Bukovski poklonio se je dirljivim rečima uspomeni blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i francuskog ministra inostranih poslova Luja Bartua.

Nadalje se je starešina br. dr. Bukovski setio pokojnog načelnika ČOS i SSS br. dra Jindřiha Vanjička i drugih umrlih sokolskih radnika.

Na pozdravu zahvalio se je najpre bratu dru Bukovskome predstavniku ruskog Sokolstva br. Viničuk, a nakon

narodnom takmičenju Medunarodne gimnastičke federacije, koja su održana u Budimpešti, gde su češkoslovački Sokoli u takmičenju članova postigli drugo, a u takmičenju članica prvo mesto.

O radu ozlednog fonda u 1933 godini referisao je br. VI. Miler. Prema njegovom izveštaju bilo je svega prijavljenih ozleda 4961, naime 822 više nego u 1932 godini. Smrtnih slučajeva bilo je 10. Na ime pomoći iz ovog ozlednog fonda bilo je isplaćeno 904 tisuća 835 Kč, i to članstvu 709.659 Kč, naraštaju 120.514 Kč i deci 98.315 Kč.

Skupština je nadalje odobrila obračun gospodarstva u ovom saveznom oteku te je isto tako uzela na znanje izveštaj saveznog statističkog oteka, koji je podneo br. dr. Kržovak za go-

stvo već 1050 vlastitih vežbaonica, te oko 1700 vlastitih letnjih vežbališta, među njima mnogo njih građenih i opremljenih po najmodernijim načelima.

Nakon temeljitog raspravljanja skupština je također odobrila i program rada za 1935 godinu, i to u svim pravcima, bilo telovežbenom ili prosvetnom, te je donela odluku, da načelnik članova i članica, odnosno prosvetni odbor uzastojne svim silama da se taj veliki program provede u svim potankostima. Što se tiče posećivanja priredaba ostalih sokolskih organizacija, zaključeno je, da će češkoslovačko Sokolstvo učestvovati na sletu bugarskih Junaka, bude li se ovaj slet održao u 1935 godini.

Time je bio završen raspored zborovanja u subotu, koji je nastavljen u nedelju s raspravom o proračunu za 1935 godinu. Pošto je o ovoj tački dnevnog reda prethodno raspravljala naročita budžetska komisija, to je proračun za 1935 godine usvojen skoro bez debate prema predlogu ove komisije. Ovaj proračun pokazuje 2.047.765 Kč rashoda te 1.907.000 prihoda. Za održavanje prednjačkih škola određen je iznos od 675.874 Kč, a za pomoć župskim prednjačkim školama 40.000 Kč. Nadalje je skupština odobrila predlog predsedništva ČOS glede pomoći iz »Narodnog fonda« onim društvima, koja rade u krajevima s nemačkom većinom. U ove svrhe podeljena pomoć iznosi 105.000 Kč, te je namenjena u prvom redu jedinicama za gradnju vežbaonica, nabavu telovežbačkih sprava i t. d.

Posle završene rasprave o gospodarskim pitanjima skupština je prešla na usvajanje raznih predloga predsedništva ČOS, odnosno pojedinih župa. Tako je nakon iscrpne debate usvojen nov pravilnik ozlednog fonda ČOS, dalje odobren naziv fonda ČOS za prednjačke škole, koji će nositi ime vele-

zaslužnog bivšeg načelnika ČOS pok. brata dra Jindřiha Vanjička. Na predlog prvog potstarešine ČOS br. Truhlarza skupština je odobrila sva uputstva u pogledu izvršavanja zaključaka VII sabora ČOS. Isto tako je i za narednu godinu usvojeno načelo obligatnog preplaćivanja na sokolsku štampu. Dalje je donesen zaključak, da muzejski otek preduzme sve potrebno, da muzej u rodnoj kući čuvenog češkog verskog reformatora Jana Husa obuhvati sve uspomenne i literaturu o Husu. Odobreni su i razni pravilnici o internom radu, i na koncu doneseni zaključci o primeni vojnih strojevnih vežaba, kao jedino obligatnih i za češkoslovačko Sokolstvo. Skupština je također usvojila i predlog načelnikstva, da mogu osobito razvijena deca i s 13 navršenom godinom stupiti u naraštaj, ako njihova konstitucija, njihovo zdravlje traži način vežbanja propisan za naraštaj.

Bilo je raspravljano i pitanje o pojačanju sokolskog rada u Slovačkoj, te je zaključeno, da ČOS priredi u 1936 godini jedan veliki slet svih župa, koji bi se održao u Slovačkoj, da na taj način ojača sokolski rad braće Slovaka, a bilo je govora i misli i o osnivanju sokolskih četa u Slovačkoj, tamo gde još nema dovoljnih uslova za rad samostalnih društava. Isto tako zaključeno je da ČOS namesti za Slovačku naročito putujućeg saveznog prednjaka. Konačno je skupština usvojila predlog načelnikstva, da se ne odobri održavanje nekih pokrajinskih sletova, kao u Plznju, Znojnu i Zabržehu, jer da sada moraju sve župe da podvostruče svoj rad, te da se tako što bolje pripreme za slet u Slovačkoj 1936 godine.

Nakon što je bio iscrpljen sav veliki rad ove skupštine, starosta br. Bukovski istu je zaključio s jednim kraćim govorom, u kome je podvukao veliku korist rada češkoslovačkog Sokolstva za češkoslovački narod i za slovensku misao uopće.

S jesenje skupštine ČOS u Pragu dne 8 i 9 o. m.

za izbor novog predsedništva i obaju načelnikstva ČOS, a što će se obaviti na proleće 1935, nadalje na odobri nov pravilnik ozlednog fonda ČOS, te da potvrdi nove strojevne vežbe u češkoslovačkom Sokolstvu.

Ovoj skupštini podneli su svoje izveštaje također i svi glavni funkcioneri i referenti ČOS. Sednica, koja je trajala u subotu dne 8 decembra posle podne te u nedelju 9 decembra od 13 časova, bila je lepa i snažna afirmacija velikog rada češkoslovačkog Sokolstva, i ujedno prekrasna manifestacija češkoslovačko-jugoslovenskog bratstva, a što je od najvećeg značenja za naš zajednički sokolsko-vaspitni rad.

Sednicu je otvorio starešina brat dr. Bukovski s konstatacijom, da su prisutni delegati svih župa. Zatim je najpre pozdravio delegate bratskih sokolskih saveza, te nakon toga u krat-

toga I zamenik starešine Saveza SKJ br. Gangl, koji je u ime jugoslovenskog Sokolstva održao snažan govor pun ljubavi i zahvalnosti za bratsku saradnju češkoslovačkog Sokolstva.

Zatim su sledili referati tajnika ČOS braće dr. Kelera i dr. Štolca o radu češkoslovačkog Sokolstva u razdoblju od poslednje glavne skupštine, održane u maju o. g. Taj rad predstavlja jedan čitav veliki niz raznih priredbi, sletova, takmičenja, manifestacija, odslanstava na sletove u Jugoslaviju, na međunarodna takmičenja u Budimpešti i t. d., i t. d. Posle odobrenih izveštaja tajnika, podneli su svoje iscrpne izveštaje načelnik ČOS br. dr. Klinger i načelnica ČOS s. Provaznikova, i to o telesno-vaspitnom radu organizacije, a naročito o poseti na pokrajinskim sletovima jugoslovenskog Sokolstva u Sarajevu i u Zagrebu, o među-

dinu 1932 u pogledu telovežbenog rada te za god. 1933 za prosvetni rad. Prema tim izveštajima na koncu 1932 godine imalo je češkoslovačko Sokolstvo u 52 župe udruženo 2.932 društva i 225 ogranaka sa 264.730 članova i 115.529 članica, 30.797 muškog i 28.152 ženskog naraštaja te 123.099 muške i 141 tisuću 878 ženske dece, dakle ukupno 704.185 pripadnika. Prednjački zborovi imali su 13.510 članova i 9.635 članica; vežbalo je 65.871 član, 47.875 članica te zajedno u omladinskim odeljenjima 437.672 sokolska pripadnika.

O radu pomoćnog fonda izvestio je potstarosta ČOS br. dr. Flajšman. Pomoćni fond iz svojih sredstava pomagao je i u 1934 godini nizu društava i ogranaka u njihovom radu, a naročito pri podizanju sokolskih domova, odnosno letnjih vežbališta. Na kraju 1933 godine imalo je češkoslovačko Sokol-

Otvorenje muzeja br. K. Vanjička, u Tiršovom domu u Pragu

U prisutnosti članova predsedništva ČOS te svih delegata češkoslovačkih župa i predstavnika Saveza SKJ otvoren je u subotu dne 8 o. m. u 14 časova u Tiršovom domu u Pragu Muzej sokolskog pisca i velikog radnika brata Karela Vanjička, koji se je naročito istakao kao idejni sokolski radnik.

Nakon što je bila otpevana po pevačkom zboru Praškog Sokola jedna prigodna pesma, uzeo je reč starosta ČOS br. dr. Bukovski, koji je svima sakupljenim oortao pokojnog brata Karela Vanjička kao uzornog sokolskog borca, pisca i prosvetitelja. Sestra Lasovska, kao predstavnica muzejskog oteka ČOS, preuzela je u ime tog oteka sav izloženi materijal na čuvanje uz obećanje, da će taj materijal muzejski otek uvrstiti u svoje zbirke te ga čuvati, kako bi ostao i budućim

pokolenjima kao uspomena na velikog brata Karela Vanjička.

Nakon što je zbor otpevao pesmu »Slava mu«, svi prisutni razgledali su izložene snise, knjige i slike kao i sve ostale predmete, koji se odnose na život i rad brata Karela Vanjička, nazvanog sokolskog »pismaka«.

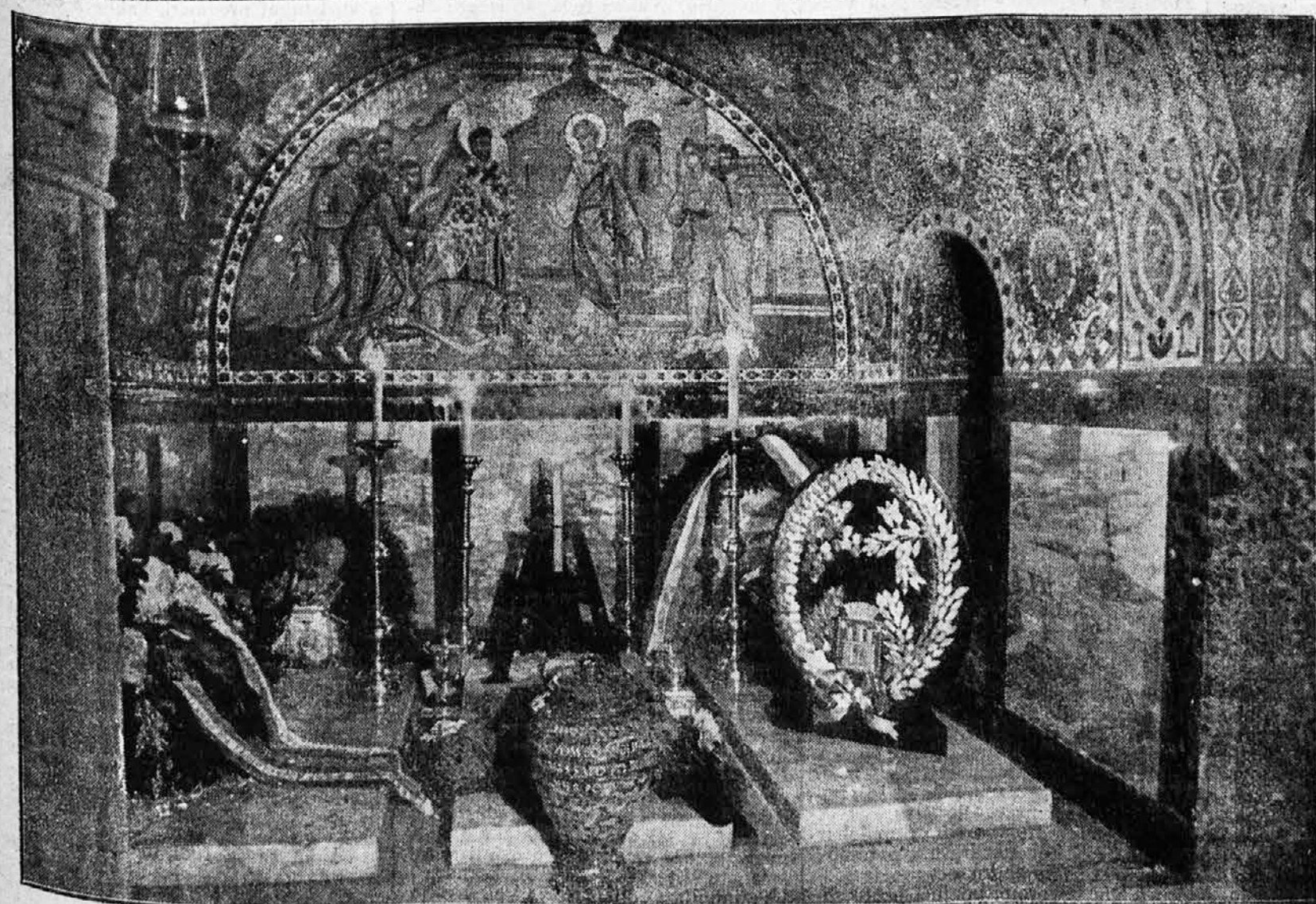
Jugoslovenski sokolski kalendar za 1935 god.

izišao je iz štampe
Naručuje se kod Jugoslovenske sokolske matice, Ljubljana, Narodni dom. — Cena 9 Din.

Braćo i sestre, ne zaboravite!

17 decembar,

tužni ovogodišnji rodendan blagopokojnog Viteškog Kralja Ujedinitelja dan je sokolskog posta!

Deo kripte Kraljevske zadužbine na Oplencu, gde počiva (srednja grobnica) Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj

Uzdržite se toga dana od jela i pića i svu uštedu na tome, i više, ako možete, dajte za našu siromašnu braću i sestre i za našu sirotu i nezbrinutu sokolsku decicu!

Vašim bratskim dobrovoljnim prinosima vi ćete tako otrti mnogo sirotinjsku suzu i milosrdnom rukom ublažiti težinu bede onih, koje šiba oskudica i koji ostadoše bez pomoći. Oni će u svakom vašem prinosu i prilogu, koji im pružite, osetiti bratsku ljubav i toplotu vašeg sokolskog srca, oni će u tome videti bratsko razumevanje težine njihovog uboštva, oni će u tome osetiti i naći duboku moralnu olakšicu i steći uverenje, da imaju braću i sestara, koji su im, i u nevolji, zaista braća i sestre.

Zar može da bude Sokola i Sokolice, koje ne tišti gola nevolja, koji ne osećaju oskudice i koji se ne bore za korice nasušnog svađanog hleba, a koji bi se mogli oglasiti o ovaj apel, da prema svojim najboljim mogućnostima i prilikama udele tu svoju bratsku pomoć onima, kojima je potrebna?

Ne zalite, što ćete biti tim, možda, i samj ponešto prikraćeni i što će to, možda, i za vas značiti neku žrtvu! Vi ćete to osetiti samo za neko najkraće i najneznatnije vreme, za dan — dva, a možda i malo više. Ali setite se pri tome, da ima velik broj onih, koji trpe daleko i neuporedivo više od vas, i bogzna od kada, a i do kada će!

Možda ste i sami mnogi od vas osetili katkada u životu, što je to nevolja i beda, i možda ste i sami imali prilike da tada osetite, što to znači ma i najskromnija pomoć u neimaštini dobrog i milosrdnog srca. Promislite to i prosudite, i vaše srce neće

moći da se ogлуši o ovaj poziv, da pomognete bližnjemu svome, vašoj oskudnoj braći i sestrama i našoj nezbrinjutoj sokolskoj deci.

Ovaj danas tužni dan 17 decembar, dan sokolskog posta, neka bude dan vaše lične žrtve, dan samozataje i pregora, dan kada ćete odeliti jedan mali deo od onoga što imate; u novcu, hrani, odeći i u drugim potrebama za život, da pomognete, ma i za čas, onima koji su u skrajnjoj nuždi.

Neka taj dan vaše lične žrtve doneše tračak nade onima beznadnim i čemernim, neka taj dan u dušama njihovim zaiskri iskra malog spokojstva, neka im bude svetla sunčana zraka, zraka bratske ljubavi i uteha, na sirotinjskom njihovom oknu!

U toj plemenitoj akciji pokucajte na svaka mogućnja sokolska vrata, zaustavite svakog brata i sestru i ne propustite nikoga od onih, kojima je to moguće, a da ih ne zamolite za jedan bratski prilog. Ako ne stignete do svakoga od njih toga dana, podite drugoga ili potšetite ih prvom prilikom na apel, koji im je, možda, ostao nepoznat.

Prj svemu tome pazite na sokolsku čast i dostojanstvo, svoje, sve svoje braće i sestara — svoje velike sokolske organizacije! Postupajte tačno prema uputama bratskog Saveza!

Ne dvojimo, da će ova plemenita akcija imati punog uspeha i da će i ona biti jedan među tolikim bezbrojnim dokazima velike ljubavi i duboke pošte, koju je oduvek jugoslovensko Sokolstvo gajilo prema svom danas neprežaljenom Najvećem Zaštitniku, blagopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru Prvom Ujedinitelju, najbržnijem ocu osirotilih i nezbrinutih.

Stoga svaki svaki naš prilog prinešen 17 decembra biće najdostojnije počašćenje blage uspomene Viteškog našeg Kralja Ujedinitelja — biće to kao sveti plamen voštanice na Njegov grob, biće to najdirljivije sećanje sviju nas, svega jugoslovenskog Sokolstva, na danas tužni 17 decembar, rođendan neprežaljenog našeg Velikog Kralja Ujedinitelja!

Braćo i sestre, učinite svi toga dana svoju humanu, svoju sokolsku i svoju nacionalnu dužnost i — pomognite svojoj oskudnoj braći i sestrama!

50-godišnjica brata dra Draga Marušića, bana Dravske banovine

Brat dr. Drago Marušić, ban Dravske banovine, navršio je 10. o. m. 50-godišnjicu svog života.

Brat dr. Marušić rodom je iz kršnog Krasa, iz Opatjg Sela. Posle gimnazijskih nauka otišao je na univerzitet u Prag, gde se pobliže upoznao i sa Sokolstvom, koje je zavoleo i kojemu je ostao veran sve do danas. U Pragu je br. dr. Marušić osobito bio inicijativan u radu akademskog društva »Jugoslavija«, koje su bili osnovali zajedno Srbi, Hrvati, Slovenci i Bugari. Nakon svršenih studija vratio se je u Goricu, gde se kasnije posvetio advokaturi. Tamo je stupio odmah u sokolsko društvo, u kojemu je postao i potstarešina, a bio je ujedno i jedan od glavnih širitelja sokolske misli u tamošnjim krajevima. Kada je buknuo svetski rat, otišao je na front,

odakle je prešao k Rusima i iz Rusije stigao u Srbiju, stupivši odmah u dobrovoljačke redove, znajući kao Soko i prokušani nacionalista gde mu je mesto. Sa srpskom vojskom prešao je i u Albaniju i otuda u Rim, te zatim pošao u London, pridruživši se Jugoslovenskom odboru, koji ga je poslao u Ameriku, da tamo organizuje naše iseljence i među njima zagovara našu nacionalnu stvar. Nakon svršetka rata bio je dodeljen našoj mirovnoj delegaciji u Parizu, otkuda se je povratio u Ljubljana, gde je nastavio s nacionalnim radom, naročito u redovima seljaštva. U decembru 1930 postao je ban Dravske banovine, pomažući i s toga mesta najsvetrdnije sokolski pokret.

Uz ostale čestitke pridružujemo najiskrenije i naše sokolske!

Glede održavanja korote

Svim bratskim sokolskim župama!

Na upite nekih br. sokolskih župa, kako se imade tumačiti odredba glede održavanja korote s obzirom na igranke i muzike, Izvršni odbor Saveza na svojoj poslednjoj sednici, održanoj 29 novembra o. g., doneo je zaključak, da se dozvoljava održavanje škola igranja, i to samo strogo časovi za podučavanje u igrama (plesovima), ali nipošto same igranke (plesovi). Nadalje sokolske muzike za vreme 6-mesečne korote nemaju svirati po ulicama, pa ni onda, ako prate sokolski odred ili sokolsku povorku. Sokolski domovi mogu se iznajmljivati vanskolskim udruženjima i ustanovama za razne priredbe, ali one sokolske jedinice, koje u tu svrhu iznajmljuju svoje domove ili prostorijske, imadu strogo paziti na to, da ovakve priredbe, i ako nisu aranžirane od Sokolstva, imadu biti dostojnog karaktera.

Sokolska radio-predavanja

SALJITE PODATKE ZA RADIO-STATISTIKU!

One bratske jedinice, koje još nisu vratile ispunjene statističke obrasce, mole se da to odmah učine.

Sokolske jedinice, koje imaju više radio-pretpatnika nego što su dobile obrazaca, neka zatraže potreban broj obrazaca od Saveza SKJ i ovi će im se odmah dostaviti.

U sedmišna župa treba braća i sestre radio-pratlatnici, da svrate u župske kancelarije i da tamo zatraže obrasce za popunjavanje.

Župske kancelarije, ukoliko nemaju dovoljan broj obrazaca, neka ove zatraže od Saveza.

JUTARNJI ČAS GIMNASTIKE RADIO-STANICE KOŠICE

Brat Jan Cinert, načelnik Sokolskog društva u Košicama, izvestio nas je preko našega referenta za radio-propagandu, da jutarnji časove gimnastike preko radio stanice u Košicama vodi on, i to svakoga dana dva puta po ¼ časa. Prvi jutarnji čas počinje u 6.15 časova i traje do 6.30, a drugi jutarnji čas počinje u 6.45 i traje do 7 časova.

Skreće se pažnja na ove časove svoj onoj braći i sestrama, koji se za iste interesuju, a imaju jače prijemnike.

Brat Cinert moli da mu se eventualne primetbe dostavljaju preko Radiostanice — Košice.

RADIO STANICA BEOGRAD

Dne 16 decembra predaje brat Milovanović Miloš, Novi Sad, o temi: Blaženopčivši Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj među Sokolima na Bledu 17 jula 1934 godine. (Popodnevno).

Dne 20 decembra predaje brat dr. Vlada Belajčić, Novi Sad, o temi: Vod naroda, heroj i mučenik. (Večernje).

Ovim predavanjem završava se ovogodišnji jesenji ciklus sokolskih predavanja preko Beogradske radiostanice.

Zimski ciklus radio-predavanja počinje dne 27 decembra o. g. predavanjem br. Stanojevića Miloša, Veliki Bečkerek, o temi: Narodna pesma i Sokolstvo. (Večernje).

Večernja predavanja drže se obično oko 19 časova, a popodnevna oko 15.15 časova.

RADIO STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja održaju se preko radiostanice Ljubljana:

dne 21 decembra predaje brat Lojze Vrhovec, načelnik Sokolske župe Ljubljana, o temi: »Kakva treba da bude sokolska telovežba«.

dne 28 decembra predaje brat Janž Poharc, predsednik ZPO Ljubljana, o temi: »Zadaće našeg Sokolstva uoči Nove godine«.

Sokolska predavanja putem Radiostanice Ljubljana održavaju se svakog petka od 18.40—19 časova.

KRONIKA

Dvadesetgodišnjica Niške deklaracije. Pre dvadeset godina na dan 7 decembra, kada je Srbija već bila sva pod oružjem i u jeku borbi prema nadmoćnoj Austriji, na sednici Srpske narodne skupštine tadašnja srpska vlada svečano je proglasila, da je njezin cilj, cilj srpske borbe, oslobodenje i ujedinjenje sviju Srba, Hrvata i Slovenaca u jednu jedinstvenu državu. Ovo je prva deklaracija, koja spominje izričito i slovenački deo našeg naroda, dok je još u proklamaciji vrhovne komande srpskoj vojsci od dne 4 avgusta 1914 rečeno, da Srbija stupa u rat, kako bi očuvala svoju neodvisnost i slobodu te da oslobodi Srbe i Hrvate, koji su pod austro-ugarskim ropstvom. Da je došlo do ove deklaracije od 7 decembra, koja spominje i Slovence i koja je pobudila ogromno interesovanje u čitavoj Evropi, uglavnom je za sluga tadašnjeg ministra Ljube Jovanovića, Voje Veljkovića, istoričara Stojana Novakovića, njegovog kuma člana Srpske kraljevske akademije Ljube Novakovića, Stojana Protića i velikog geografa Jovana Cvijića. Sve pomenute upozorilo je na potrebu, da se i slovenački deo našeg naroda unese u vladinu deklaraciju dr. Niko Županić, slovenački naučnik, koji je već nekoliko godina pre rata bio u Srbiji. Županić pomoglo su još tadanji pomoćnik ministra inostranih poslova Joca Jovanović, a u srpskoj štampi direktor »No-

voštie Savčić te jeromonah Milan Mitić, koji je za srpske novine napisao čitavu seriju informativnih članaka. — Ova deklaracija prvi je kamen temeljac postanku naše države, a čije je ostvarenje, posle krvavih i dugotrajnih borbi krunisano na dan 1 decembra 1918 proklamacijom Ujedinjenja. — Ovine međutim treba dodati i to, da je sa srpskim vodećim ličnostima naročito s istoričarom Stojanom Novakovićem, koji je boravio u Ljubljani 1912 godine pre buknuća balkanskog rata, podržavao tesne veze prof. dr. Fran Ilesić, koji je Novakovića upoznao sa mnogim slovenačkim prilikama i težnjama.

Spomen-ploča osnivačima beogradskog Narodnog pozorišta. Pre nekoliko dana u Beogradu, u auli Narodnog pozorišta, otkrivena je u prisustvu zastupnika g. ministra prosvete spomen-ploča osnivačima tog pozorišta. Ploču je uz svečan govor otkrio upravnik pozorišta g. Dragoslav Ilić, koji je među ostalim spomenuo, da će se kasnije postaviti u auli i kuloarima i slike i kipovi umetnika i zaslužnih pozorišnih pisaca. Na ovoj spomen-ploči između ostalih nalaze se i ova poznata imena: Vela Nigrinova, rodom iz Slovenačke, Andrija Fijan, Adam Andrović, Pera Dobrinović, Čika Ilija Stanojević, Milorad Šapčanin, Milovan Glišić i t. d. Na završetku ove lepe intimne pozorišne svečanosti, kojoj su prisustvovali svi glumci beogradskog pozorišta te i mnogi pisci izrekao je nekoliko značajnih reči i zastupnik ministra prosvete književnik Veljko Petrović.

70-godišnjica Mihajla Avramovića. Dana 17 novembra navršio je 70 godina svog radinog i zaslužnog života Mihajlo Avramović, jedan od najaktivnijih zadrugara i osnivač srpskog zemljoradničkog zadrugnog pokreta. Avramović je bio i prvi pionir u praktičnoj primeni zadrugarstva te dugogodišnji organizator, radnik i vođa. I za zadrugni pokret u redovima državnih nameštenika ima jubilarac velikih zasluga, pa je njegova delatnost u zadnjih godinama tesno povezana za Savez nabavljačkih zadruga drž. nameštenika, koja je pripremila ovom zaslužnom nacionalnom, prosvetnom i privrednom radniku intimno slavlje. O životu i radu jubilarca na dan 9. o. m. održao je preko radiostanice predavanje g. Sreten Dinić, školski nadzornik u penziji.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVAIČETA

Župa Celje

PISECE. — Proslava Prvega decembra. Tukajšnje Sokolsko društvo je letos proslavilo praznik Ujedinjenja skupno z vsemi drugimi organizacijami. Po zahvalni maši so se Sokoli in Sokolice polnoštevinno zbrali z drugimi udeleženci v šoli. Tukaj je v lepo zasnovanem govoru obrazložil brat načelnik pomenljivi praznik Ujedinjenja. Podčrtal je osobito nad vse važno ulogo blagopokojnega kralja Aleksandra I., ki je živel, deloval le za Jugoslavijo in ki je zanjo žrtvoval tudi svoje dragoceno življenje. Navzoči so Mu zaklicali trikrat »Slava!«. V imenu Sokolov, Sokolice in vseh navzočih je zaobljubil neomajno zvestobno in vdanost Nj. Vel. kralju Petru II. Sokoli in navzoči so vzklili trikratni »Živijo!«. Godba pa je zaigrala »Hej Sloveni«.

Zdaj so prišle na vrsto srečno izbrane deklaracije, pričenski pri najmlajših v I. razredu in končavši z največjimi šolarji VI. razreda. Otrkom se je kar iz obrazov bralo, da so z dušo in telom pri stvari. Bilo je tekmovanje v pravem pomenu besede. Da so bili med deklaracijami trenutki, ki so marsikomu orosili oko, bodi mimogrede omenjeno. Ob koncu so šolarji zapeli »Bože pravde«, za njimi jo je zavrnila še godba in v šoli je bil prvi del slavnosti končan.

Z godbo na čelu je šla zdaj povorka skozi celo vas do stare šole. Pred njo smo posadili spominsko lipo, čije namen in zgodovinski pomen je v primernem govoru pojasnil brat odbornik in župnik K. Ogorevc, ki je ob koncu vzklil trikratni »Živijo!«. Nj. Vel. kralju Petru II. Nato so stopili Sokoli in Sokolice v občinsko pisarno, kjer so položili svečano prisego v roke brata staroste J. Kostevca in podpisali tozadevne listine.

Župa Karlovac

BOSILJEVO. — Proslava dana Ujedinjenja. Sokolsko društvo Bosiljevo proslavilo je ove godine Prvi decembar kao dan našeg nacionalnog Ujedinjenja u žalosnom okviru.

Posle blagodarjenja u crkvi, pošli su prisutni u Sokolanu, gde su se okupili svi članovi našega društva. Starešina društva br. Štandohar nakon Sokolskog pozdrava otvrsiranog po tamburaškom zboru, otvorio je sednicu lepim govorom, odajući poštu seni Velikom Ujedinitelju.

Umro I. D. Sitin, tvorac jeftine ruske knjige. Ovih dana umro je u Moskvi I. D. Sitin, koji je pre ruske revolucije bio jedan od najpoznatijih i najvećih izdavača knjiga u Rusiji. Sitin je napunio ruski književni trg jeftinom i dobrom knjigom, te osnovao najveći ruski list »Ruskoje Slovo«. Godine 1883 otvorio je u društvu sa Sarapovim u Moskvi knjižaru, koja je imala i vlastitu tiskaru i koja štampala kalendare i pučke knjige. Sitin je ovu vrstu knjiga još više popularizirao, a počeo je uz nisku cenu slati u promet i dobra dela poznatijih autora. Podupirao je mnoge literate, među njima i samog Lava Tolstoja, Čehova, Turgenjeva i druge. U njegovoj nakladi izašla su u milionima primeraka jeftina izdanja dela Tolstoja, Čehova, Garšina, Ljeskova, Turgenjeva, Nekrasova i Gogolja. List »Ruskoje Slovo«, koji je bio u početku dnevnik lokalnog značaja, podigao je na stupanj najvećeg ruskog lista, koji se je već pre rata štampao u 1,500,000 primeraka, i to na deset stranica velikog ruskog formata, dok su nedeljana izdanja premašivala i velike američke listove. Ovi nedeljni brojevi, bogatstvom svog gradiva, bili su prava enciklopedija. Sitin, kao sin ruskog muzika, ostao je lično ceo život skroman. Nakon ruske boljševičke revolucije izgubio je svoje imanje i uticaj na štampu, ali mu je zbog njegovog »proletarskog porekla« sovjetska vlada dozvolila ličnu penziju, koju je uživao do svoje smrti, navršivši 84 godine radinog i za ruski narod zaslužnog života.

Razne kulturne vesti. U Parizu umro je 4. o. m. Alber Besnar, čuveni francuski slikar, član akademije nauka i umetnosti i bivši dugogodišnji direktor pariške škole lepih umetnosti, upravnik vile Mediči i član mnogih akademija u inostranstvu. Njegove velike monumentalne slike krasi Komediju Franse, Sorbonu, Gradsku kuću u Parizu i t. d. Doživio je 85 godina.

Ovih dana navršio je 65 godina svog života Andre Gide, čuveni francuski pisac, čiji su romani, i ostala dela poznata i izvan granica Francuske. Skoro istovremeno proslavio je svoju 65-godišnjicu i slavni švedski fizičar inž. Nils Gustav Dalen, koji je bio 1912 nagrađen Nobelovom nagradom, te koji je postao i žrtva svog naučnog rada, jer mu je kod jednog eksperimenta eksplodirala retorta, kojom je prilikom izgubio vid.

Pred punom dvoranom sednica je počela u 11 časova pre podne pevanjem Sokolskog pozdrava. Sednicu je otvorio starešina br. Dragoslav Mitrović, s nekoliko prigodnih reči, naglašujući potrebu visoke sokolske vesti i discipline u ovim bolnim danima koje preživljuje naš narod. Br. Konstantinović je recitovao »Umro je Veliki Kralj« od Vojislava Ilića-Mlađeg. Zatim je pročitana savezna poslanica, pa su zatim članovi i članice položili sokolski zavet. Potom je hor otpevao državnu himnu i »Hej Sloveni«, pa je sednica zaključena uz klicanje Nj. V. Kralju i Jugoslaviji. D.P.

Župa Ljubljana

LJUBLJANA. — Vsem pripadnikom ljubljanskih sokolskih društva. Po sklepu Saveza je telošnji decembar doležen za mesec sokolskega bratstva, ki naj pride do izraza v široko zasnovani akciji sokolskega usmiljenja, namenjenji siromašnim našim pripadnikom. V okviru te akcije je proglašen 17. decembar — rojstni dan blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja — kot dan sokolskega posta. Vsi pripadniki sokolske organizacije naj si od hrane pritrgrajo ta dan kar največ in s tem doseženi prihranek oddajo v gotovini neposredno svojemu društvu nečakaje na kakršenkoli posebni poziv. To naj vsakdo uredi najkasneje do 31. decembra. Kdor ima rodbino naj izvede štednjo tudi pri rodbinskih članih.

Oddani prihranki se bodo vpisovali v nabiralne pole, ki bodo razpoložene v naših društvenih pisarnah. Nabrani denar se bo razdelil med savezni, župni in društveni socialni fond po doleženem ključu.

Vabimo vse pripadnike, da v polni meri slede temu našem pozivu in tako na plemeniti način, ponovno počastijo spomin na Velikega našega Pokojnika.

Zdravo!

Ljubljanska sokolska društva.

V Ljubljani, 14. decembra 1934

NOVI KOT. — Proslava Prvega decembra. Državni in sokolski praznik Prvi decembar smo proslavili letos na svečan način. Po službi božji se je zbralo v šolski dvorani vse članstvo, naraščaj in deca ter mnogo občinstva. Proslavo je otvoril sokolski orkester s »Sokolskim pozdravom«, naka je otvoril brat starešina Ješelnik svečano sejo. Zatem je recitiral naraščajnik Mihelič Anton pesem »Sokolska deca svojemu velikemu kralju, naraščajka Mar. Kalič pa »Viteškemu kralju«.

V naslednjem je orisal brat prosvetar Komel pomen Prvega decembra s posebnim ozikom na tragični dogodek v Marseille-u; predčital je tudi savezno poslanico. Naraščajka J. Mohar je recitirala »Na dan polaganja sok. priseg«, temu je sledila zapisnica vsega članstva Nj. Vel. kralju Petru II. in državna himna, ki jo je zapela sokolska deca pod vodstvom s. učiteljice Komelove s spremljevanjem sokolskega orkestra.

Z recitacijom pesmi »Kralju Petru II. Čuvarju Jugoslavije« po Antonu Cimpriču in z »Oj Sloveni«, ki jo je izvajel sokolski zbor, se je zaključila ta proslava.

NOVI KOT. — Miklavževanje. Dne 6. t. m. nas je obiskal Miklavž in prinesel naši sokolski deci lepih darov. Po zaslugi našega N. O. — odedka je bila vsa naša sok. deca obdarovana s koristnimi predmeti, kakor z oblekoma in šolskimi potrebščinami, kar je prav prišlo naši revni deci.

NOVA SELA. — Proslava Prvega decembra. Proslava Prvega decembra se je vršila po vseh navodilih SSKJ. V to je bila sklicana seja PO, na kateri je br. starosta razložil ves potek letošnjega prvodecemberskega slavlja. Ob triletju na 9 se je zbralo vse članstvo pred šolo, odkoder so vsi oddelki v stroju odkorakali v cerkev. Po maši smo se razvrstili v lepo okrašeni telovadnici. Ljudje so v velikem številu prisostvovali proslavi. Petje je vodila s. Klemenčičeva. Pevske točke so bile izvedene lepo. S proslavo smo se razšli polni navdušenja in ljubezni do domovine in našega kralja in okrepljeni s sokolski misli.

NOVA SELA. — Delo v četi. Na izredni seji upravnega odbora se je likvidiral inventar bivšega izobraževalnega društva v Banjaloki v prid sokolski četi.

Poyodom pretresljivega dogodka — zločina nad našim nesmrtnim kraljem Aleksandrom I., se je vršila dne 12. oktobra žalna komemoracija. Zbralo se je vse članstvo, ki je v globoki žalosti prisostvovalo predavanju brata staroste, ki nam je opisal življenje našega blagopokojnega kralja, njegovo delo in žrtve, ki jih je doprinesel na žrtvenik naše jugoslovenske države.

Dne 14. oktobra je imel mladinski odedek predavanje o blagopokojnem kralju Aleksandru I., in o našem sedanjem kralju Petru II.; — predaval je brat starosta Prešeren.

Vršil se je tudi mladinski abstinenčni sestanek, kjer je govoril isti predavatelj o temi: Abstinencia in Sokolstvo.

Prosvetna škola je imela 24. novembra predavanje br. Kajfeža Josipa st., ki je pripravil vse članstvo na 1. december. Obrazložil je članstvu ves potek zgodovine Jugoslovenov in zgodovinsko ozadje narodnega ujedinjenja. Predavanju je prisostvovalo skoro vse članstvo.

Narodno obrambni odsek je imel proslavo rapalskega dne.

Uvedel se je tečaj za češki jezik, ki ga vodi s. Wykoupilova Mařenka. Članstvo prav marljivo poseča tozadevna predavanja.

Mladinski odsek se pripravlja za igro »Matie«.

Prav tako pripravljata lutkovno gledališče igro: »Razbojnik Moros«.

Knjižnica šteje 221 knjig. Sokolski tisk se v naši ediciji precej dobro razpeča, posebno »Naša radost«. Ker je brat Žagar odložil funkcijo poročevalca za narodno prosveto, je to sprejela sestra Klemenčičeva.

Telovadba se je sicer vršila redno, le v znak globoke žalosti je večkrat odpadla. Govori pred vrsto so se tudi vršili; bili so večinoma tehn. značaja.

ZGORNJA SISKKA. — Akademija.

Naš Sokol je priredil uspešno telovadno akademijo, ki je bila res temeljito pripravljena in ki je dokazala, da se v društvu dela po določenem načrtu in da telovadni nivo raste. Pred pričetkom akademije je brat starosta zaprišel ono članstvo, ki se radi službenih ali drugih zadržkov ni moglo na dan Ujedinjenja udeležiti odlično uspele in polnoštevilno obiskane svečane seje in zaprisege. Radi netočnosti publike je akademija pričela nekoliko kasneje. Otvoril jo je z lepim idejnim govorom brat Ivan Kurnik. Nato je brat načelnik prevedel 5 pripadnic ženske dece in 12 fantičev v vrste naraščaja s primernim, iskrenim nagovorom ter vsem pripel na prvi naraščajski znač kot odlikovanje za njihovo dosedanje vestno pohanjanje telovadbe. Kot prva točka akademije — telovadnega sporeda — smo videli vaje z raketi, ki jih je 6 naraščajnic lično kostimiranih dokaj skladno in spretno izvajalo. Sestava sicer sama na sebi v telovadnem oziru ni posebno izdatna, zahteva pa od nastopajočih velike spretnosti, za gledalce je efektna. V njej je vložena mnogo truda, pa je bil aplavz zaslužen. Druga točka je bil nastop moškega naraščaja (8) z ritmičnimi vajami. Sestava je dobra, živahno izvajana je bila od mlajših naraščajnikov prav dobro in skladno. V uvodu ima po mojem mnenju vaja nekoliko preveč koračanja, toda v nadaljevanju so prvi-eno dobro uporabljene in zaključna skupina je efektna. Sledile so članice (8), ki so umerjeno in dobro izvajale vaje z rutami, žal da sestava sama ni niti za telovadca niti za gledalca bog zna kaj privlačna in je dokaj monotona, tudi kake posebne telovadne vrednosti nima. Sledilo je pet naraščajnikov (starejših), ki so res odlično izvajali simbolične proste vaje — po mojem mnenju je bila to ena najboljših in najbolj izvajanih točk. Sredina in zaključek teh vaj se izvaja na pesem: »Oj Doberdob«, kar je bilo lepo simbolizirano. Zelenel pa bi si k vaji, ki ima živahen začetek tudi živahen konec. Tu- di skupina kot peta točka sporeda je bila prav dobra in učinkovita. Sodelovali so skoro vsi nastopajoči. Članice (8) so nato skladno in elegantno izvajale sestavo »V čast Ujedinitelju«, ki se z njo Sokolstvo klanja Velikemu kralju Ujedinitelju. Dobra in lepa točka, smiselno sestavljena. Naslednja točka — antični borci je takisto spadala med najlepše točke večera, bila je živahno in odlično izvajana. Gibi so izdatni, hitri, krasna obramba in napadi teh borilnih vaj z meči in ščiti, prav lepa zaključna skupina, ni čuda, da so jo morali ponavljati. Za telovadce in gledalce hvaležna točka! Sledile so naraščajnice z ruskimi plesi. Je to bolj baletna kot telovadna točka, kot to pove že sam naziv, toda za pestrost sporeda in gledalce je prav priporočljiva. Naraščajnice, 4 pari, so z vervo in prav elegantno izvajale te živahne klese, pa so naravno morale točko ponavljati. Spored večera so zaključili člani (8) z odlično zamišljenimi simboličnimi vajami, ki so bogate na gibih polnih simbolike. Nastopajoči prikoračajo na oder ob koračnici »Marširala, marširala« preidejo v vaje ob pesmi »Buči, buči morje Arijsko«, iz katerega jih pozove klic pesmi »Napravi zastave« ter se vaja zaključijo s pesmijo »Hej Slovani!«, ko telovadci končajo in obstoje v skupini pred Kraljevo sliko pa intonira godba državno in narodno himno. Lepa in dobra zamišljena, Morda bi nekaj čisto kratkih vložk (prehodov) vajo še obogatilo. V celoti — prav lep večer. Dvorana pri Carmanu dobro zasedena, a žal je lahko mnogim onim, ki jih ni bilo. Kar je glavno in hvale vredno, je dejstvo, da je polovica točk bila delo domačih avtorjev, članov društvenega T. O. J. P.

BELTINCI. — Prosvetni tečaj.

Dne 25. nov. je priredil naš Sokol prosvetni tečaj za novostopivce člane s sledečimi predavanji: 1. Ideologija Sokolstva (s. načelnica). 2. Sokolska organizacija (s. tajnica). 3. O telesni vzgoji (br. načelnik). 4. Sokolska prosveta (br. prosvetar). 5. O zgodovini Sokolstva (br. Lipavec Franjo). — Z zanimanjem so poslušali člani skrbno zastavljena predavanja ter je bil tečaj uspešno končan. Navzočih je bilo 31 članov oz. članic.

SV. DUH NA STARI GORI. — Proslava Prvega decembra.

Proslava decembra je naša sokolska četa priredila skupno s šolsko dečo.

Pri svečani maši pri Sv. Jurju smo se vrnili k Duhu. V okrašenem razredu duhovske šole smo se zbrali vsi člani, naraščaj in deca tuk. sokolske čete. Navzoči so bili predstavniki občine s predsednikom br. Jurincem na čelu, domača gasilska četa, gasilski četi iz Zihlave in Berkovce ter društvo starih vojakov.

Ves program je bil tako izbran, da je ustrezal današnjemu resnemu in žalostnemu času. Bil je sledeč: 1. Otvoritev — govor. 2. Prisega — petje. 3. Deklamacije. 4. Savezna poslanica. 5. Prisega vseh sok. pripadnikov, ustna in pismena. 6. Bože pravde — petje. 7. Podpis spominske listine. 8. Deklamacije. 9. Hej Slovani — petje. 10. Javna zasadiš lip v spomin smrti blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Z zanimanjem so sledili poslušalci govoru brata staroste Horvatiča. Skromen, a vendar dobro izbran program je izpopolnila še deca z ljubkimi deklamacijami. Pevski zbor sokolske čete je zapel »Prisego«, nakar se je vršila zaprisega vsega članstva. Z državno himno smo zaključili prvi del proslave.

Sli smo na prostor, namenjen za sajenje lip, ki so bile že pripravljene. Pred pričetkom te točke je imel brat Horvatič lep in globoko zasnovan govor. Pod korenine ene izmed lip je položena spominska listina.

Ob sviranju godbe smo vsadili prvo lipo. Pod njene korenine je bila položena steklenica z omenjeno spominsko listino. Po vrsti so vstajale lipe, ki bodo tvorile dreverod Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Ta dreverod bo trajen spomenik, ki naj nas vedno spominja na Njega, ki je dal svoje življenje za uresničenje naših in Njegovih želja. Spominja nas pa naj tudi zasedbe prestola po Njegovem Sinu kralju Petru II. Karadordeviču.

Lepa in ganljiva je bila letošnja proslava. Vsem, ki smo bili navzoči, nam bo ostala v neizbrisnem spominu.

Župa Mostar

BILEČA. — Proslava Prvog decembra.

Ovogodišnji prvi december proslavili smo dostojanstveno, ali v dubokoj tuzi za Onim koji ima največje zasluge za ujedinjenje svih Jugoslovena.

Posle blagoderenja u bogomoljama održalo je naše društvo svečanu sednicu u prostranoj i lepo ukrašenoj sali Sokolskog doma.

Pre otvaranja sednice vrlo lepi i jaki hor daka škole za rezervne pešađijske oficire otpjevao je »Sokolski pozdrav«.

Posle toga svečano otvorenje sednice izvršio je brat starešina V. Dedićer s prigodnim govorom.

Nakon istog recitovane su nekolike recitacije, većinom o Blaženopocu. Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Naročito je ostavila dubok utisak pesma »Našim neprijateljima«. Pored recitacije vrlo lepo su naraštajci Sokolskog društva izveli »Pred slikom Nj. Vel. Kralja Aleksandra I«.

Nakon navedene tačke brat prosvetar pročitao je saveznu poslanicu. Kao glavna tačka programa bilo je polaganje zakletve. Svi Sokoli položili su zakletvu Nj. Vel. Kralju Petru Drugom, nakon čega je hor otpjevao »Državnu himnu«.

Posle obimnog programa završio je starešina s nekoliko reči svečanu sednicu.

Pošto je ova proslava Prvog decembra posvećena odavanju pošte seni blaženopočivšeg Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja, to br. starešina objašnjava prisutnim, da će se

sprovести milosrdna akcija u korist »Socijalnog fonda Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja«.

Akcija će se voditi pod nazivom »Milosrdna akcija Sokolskog srca«. Prodavanje »Sokolskih srca« nije se moglo otpočeti, jer ih Sokolsko društvo nije dobilo. — Prikupljanje prinosava već je otpočeto s prvim, a vršice se do konca decembra.

S naročitom pažljivošću prisutni su saslušali svim sednicu i duboko su dirnuti svim tačkama programa, koji je skoro sav bio posvećen Kralju — Mučeniku i Kralju Petru II.

Prilikom izvođenja programa u dvorani, koja je bila prepuna, da se nije moglo dobiti ni jedno mesto, vladala je grobna tišina i prisutni su upravo svaku reč gutali, te su s jakim osećajem nacionalizma i patriotizma napustili salu Sokolskog doma. G. V.

CAVTAT. — Proslava Ujedinjenja.

Rodoljubni Cavtat je do sada inicijativom svojega Sokolskog društva tri puta raznim javnim priredbama nastojao, da oplakujući Tvorca Jugoslavije, odlane našim od boli satrvenim srcima. Ali se iskrena bol ne može zatamiti. Tako tugujući i bol bolujući, u žalosti dočekasmo i provedosmo Prvi decembar ove godine, u crno zaviti najveći blagdan roda našega!

Sokoli, predvođeni cavtatskom diletanskom muzikom, bez svirke, odoše toga dana u crkvu, da zajedno s rodoljubnim građanstvom, državnim i samoupravnim vlastima, školama te ostalim ustanovama podignu vruću molitvu za spas roda jugoslovenskog, dug život i junačko vladanje našeg mladog kralja Petra II.

Iza kako je preč. župnik dekan Dagonić otušio molitvu na našem jeziku, kao što mu je i pevački hor također naški odvracao, odosmo svi iz crkve u Sokolanu, gde pred dupkom punom prostorijom cavtatski Sokoli položise prisegu vernosti, nepokolebive odanosti i čvrste volje, da će okupljeni oko prestolja Karadordevičeva čuvati i braniti Kralja Petra II i Jugoslaviju.

Svi naši krvni neprijatelji moraju osetiti moć naše svesti, krik ojadene jugoslovenske duše, koja će sokolskom hrabrošću da osveti svojeg Belog Orla, Aleksandra I. I tako ove godine, tiho, povijenih barjaka, čemerom u duši, setismo se Onoga, koji daje puno značenje Prvom decembru. Cavtatski Sokoli poklonili su se toga dana Njegovoj svetoj uspomeni, prikupljajući svoje snage za daljnji život i moć Njegove i naše Jugoslavije. — Zdravo! A. C.

ČAPLJINA. — Proslava Prvog decembra.

Naše društvo je ove godine proslavilo Prvi decembar na najskromniji način. Posle službe Božije, sastali su se svi članovi, naraštaj i deca u sokolskoj dvorani, koja je najprostranija prostorija u celoj Čapljini. Sastanak je bio u 11 sati pre podne. Sve je članstvo u celosti prisustvovalo, izuzevši četvorice, koji su svoj izostanak bolešću opravdali. Većina članova uprave bila je u sokolskoj odori, a ostali u crnim odelima. Cela uprava bila je smeštena na pozornici.

Slika Blaženopoc, Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja, omotana u crni flor, a odmah do nje slika Nj. Vel. Kralja Petra II u sokolskoj odori višele su na zidu u procelju pozornice.

Proslava otpočine »Sokolskim pozdravom«, koji pevaju deca. Nakon toga starešina br. Dimitrije Sotra otvara sednicu. Iza toga br. Fejić Hamza, učitelj, recituje vrlo tople »Naš Mrtvi Kralj« od Danka Anđelinovića. Naraštajac Mirko Pudar deklamuje »Našem dobrom mrtvom kralju, Tvorcu Jugoslavije, Heroju i Mučeniku« od Rikarda Katalinica Jeretova. Leposava Pudar recituje »Umro je Veliki Kralj«. Zatim Bora Princip, dak IV razr. osn. škole, deklamuje »Kralju Petru Drugom«. Ovaj mališan u pola svoje deklamacije briznuo je u plač, da je sva publika počela jecati i oči je ovlažila suzama.

Starešina društva pročitao je zatim poslanicu Saveza a potom se pristupa zakletvi polaganju zaveta.

Svi su članovi usmeno položili zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru Drugom.

I ostale čete, koje spadaju u reon ovog društva. (Tasovići, Klepci, Pribilovci, Gabela, Počitelj, Hutovo, Ravno i Višići) također su skromno proslavili Prvi decembar zbog velike narodne žalosti, položivši istodobno zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II.

FATNICA. — Proslava Prvog decembra.

Velika žalost, koja je ucvilila ceo jugoslovenski narod, tragičnom smrću našega najvećeg Jugoslovena, Sokola i Oca, Blaženopočivšeg kralja Aleksandra I, manifestovana je i prilikom proslave našega najvećeg državnog i sokolskog praznika Prvog decembra. Toga dana su članovi naše čete položili svečano, ali puni tuže, sokolski zavet vernosti i odanosti mladome kralju Petru II i majci Otadžbini.

Oko 10 sati u školsku zgradu, koja je bila skromno dekorisana, te koja je davala izgled nečega više tužnog i zafosnog nego svečanog, osim školske dece i oteka dece skupili su se i svi četni članovi. Svečanost je otvorena državnom himnom od strane oteka dece i školske dece. Potom je starešina čete br. Čulafić Petar otvorio skupštinu podužim govorom iznevši

patnje jugoslovenskog naroda i njegove vekovne borbe za oslobođenje, a što je ostvareno 1 decembra 1918. Govor je završen burnim poklicima »Slava kralju Mučeniku! Živeo kralj Petar II!« Zatim su recitovane pesme o smrti blaženopočivšeg kralja, stupanju na prsto mladoga kralja i o Jugoslaviji.

Posle deklamacija brat starešina pročitao je saveznu poslanicu, koja je saslušana s najvećom pažnjom. Posle pročitane poslanice svi prisutni članovi položili su zavet, najpre usmeno a zatim pismeno. Time je svečanost bila završena.

IMOTSKI. — Komemoracija za Viteškim kraljem Ujediniteljem i proslava Prvog decembra.

Na dan 18 oktobra o. g. društvo je održalo komemoraciju za Viteškim kraljem Ujediniteljem u opštinskoj većnici, kojoj je prisustvovalo celokupno članstvo i deca. Na ovoj komemoraciji održan je govor o životu i radu Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja. — Istoga dana održana je komemoracija i u svih 12 sokolskih četa ovoga društva.

Proslavu Prvog decembra proslavilo je ovo društvo najdostojnije u vidu žalosti za Viteškim kraljem Aleksandrom Prvim Ujediniteljem. Proslava je održana po uputama bratske savezne uprave, te su svi članovi položili sokolski zavet, a istodobno su raspačavana i sokolska srca za sokolsku socijalnu akciju. — Istoga dana i svih 12 sokolskih četa ovoga društva proslavilo je dan Ujedinjenja.

KONJIC. — Proslava Prvog decembra.

Skromno ali dostojanstveno proslavilo je Sokolsko društvo u Konjicu Prvi decembar 1934 kao svoj veliki sokolski praznik i kao 16 godišnjicu Ujedinjenja.

Pre podne prisustvovalo je sve članstvo blagoderenja u mesnim bogomoljama.

Posle podne u 15 časova održana je po utvrdenom programu u Sokolani svečana sednica s akademijom i zavetom vernosti i odanosti Nj. Vel. Kralju Petru II. Ovoj svečanosti prisustvovali su sem malog izuzetka svi članovi i članice, tako da je Sokolana bila dupkom puna.

Nakon otpetvanog »Sokolskog pozdrava« po mešovitom horu Sok. društva otvorio je sednicu starešina brat Salek Repovac i pozdravio članstvo prigodnim govorom ističući značaj današnje proslave.

Iza njega pročitao je brat Svetozar Mužijević, potstarešina, saveznu poslanicu. Sadržaj poslanice ostavio je najdublji utisak na sve prisutne. Nato su svi prisutni ustali i uskliknuli »Slava kralja Aleksandru!« i »Živeo kralj Petar II!«. Sokolski hor otpjevao je pesmu »Jugoslavija«.

Zatim je sledio daljni program. Brat Alija Čolić, učitelj, recitovao je pesmu »Umro je Veliki Kralj«, a naraštajac Hamid Hadžialić recitovao je pesmu »Mladome kralju«, čiji je završetak popraćen burnim i oduševljenim klicanjem Nj. Vel. Kralju Petru II. Sokolski je hor iza toga otpjevao »Hej Sloveni«.

Posle toga pristupilo se zakletvi svih članova i članice. Zakletva se vršila u grupama po 10 do 20 članova, koje je po imeniku prozivao brat tajnik.

Nakon položenog zaveta članovi su predavali pismene zakletve tajniku i rukovali se sa starešinom.

Na završetku otpjevao je sokolski hor »Državnu himnu«.

Istog dana položen je i kod svih 12 sokolskih četa zavet vernosti i odanosti Nj. Vel. Kralju Petru II.

KONJIC. — Podizanje Sokolskog doma »Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja«.

Sokolsko društvo u Konjicu sa svojih 12 četa (oko 1500 članova) zaključilo je, da podigne svoj dom, koji će nositi ime »Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja«.

Na taj način konjički Sokoli žele da se oduže seni blaženopočivšeg kralja podižući Mu većan i dostojan spomenik.

Ova zamisao naišla je na sveopće razumevanje i odobravanje kod svih članova i prijatelja Sokolstva.

Izabran je poseban odbor za gradnju doma na čelu sa bratom Salemom Repovcem, starešinom sok. društva. Ovaj je odbor već otpočeo s radom.

Pravilnikom predviđen su doprinosi: dobrotvora sa doprinosom od 2000 Din pa na više, utemeljitelja od 1000 do 2000 Din, redovitih od 500 do 1000 Din i pomagača s iznosom do 500 dinara. Ovi doprinosi mogu se ulagati i u mesečnim obrocima, a najviše u 10 meseci. Osim toga po pravilniku dužni su svi članovi Sok. društva Konjice i podružnih sokolskih četa dati svoje doprinose, najmanje jednu nadnicu ili u novcu ili u radu.

Do sad se već upisao priličan broj članova iz grada i okolice za plaćanje doprinosa od 500 i 1000 Din, a odbor je uputio apel svim mesnim društvima i ustanovama, da doprinosima potpomognu ovu plemenitu i nacionalnu akciju.

KORČULA. — Proslava Prvog decembra.

Dan ujedinjenja proslavilo je naše Sokolsko društvo na svečan, tih i dostojanstven način.

Blagoderenju u stolnoj crkvi su delovali svi pripadnici s društvenom zastavom.

U 10.30 sati, nakon što su se sakupili u Sokol. domu predstavnici svih državnih, crkvenih i mesnih vlasti te društava i ustanova kao i velik broj građanstva, započela je svečana sednica sa Sokolskim pozdravom, koji je otpjevao novoosnovani pevački društveni hor pod dirigovanjem brata J. Svobode.

Brat starešina otvorio je sednicu s par prigodnih dirljivih reči, nakon čega je brat načelnik recitovao pesmu »Mrtvom kralju«.

Čitanje savezne poslanice izazvalo je kod prisutnih suze i ostavilo na njih najdublji utisak. Nakon čitanja poslanice položili su članovi i članice zakletvu odanosti i ljubavi Mladome kralju Petru II. Ovo je bio najsvetčaniji momenat, što ga je dosad doživela naša sokolana.

Odmah nakon zakletve društveni je hor otpjevao državnu himnu. Zatim je jedan naraštajac recitovao pesmu »Kralju Petru II«.

Članice su izvele jednu vežbu spoenju sa živom slikom. Ovo je veoma dobro uspeo.

Svečana sednica završila se je pevanjem sveslovenske himne »Oj Slavieni«.

Prodavanje sokolskih srca i sakupljanje dobrovoljnih doprinosa za »Socijalni fond« izvršeno je s uspehom.

Posle podne u 2 sata bio je korporativni polazak na groblje gde je pred spomenikom palih u svetskom ratu izrečena molitva po opatu — nadžupniku don Mašu Buduliću. Položeni su venc i održani prigodni govori. I ovom prigodom sećajući se dragih mrtvih, setili smo se Velikog Neumlog kralja Mučenika i s 2 minute šutnje odali Mu počast.

Isto posle podne prikazivan je film o pogrebu Blaženopočivšeg kralja. Gledalo ga je oko 2000 osoba.

MEKA GRUDA. — Proslava Prvog decembra.

Sokolska četa u Mekoj Grudi sa svim svojim članovima proslavila je Prvi decembar u znaku dubokog poštovanja i zahvalnosti seni Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja i bezgranične ljubavi i vernosti Mladome kralju Petru II.

Sednica je otvorena u 11 časova, a nakon pročitane poslanice položili su svi članovi čete zavet na vernost kralju Petru II. M. R.

METKOVIĆI. — Proslava Prvog decembra.

Sokolsko društvo u Metkovićima proslavilo je dan 1 decembar kao državni i sokolski praznik zbog narodne žalosti u manjem obimu nego inače. Citava proslava bila je u znaku odavanja pošte seni Velikom kralju Aleksandra I Ujedinitelja i izraza ljubavi i vernosti i odanosti Mladome kralju Petru II Karadordeviču. Na proslavi je bilo okupljeno celokupno članstvo. Sednici je prisustvovalo brojno građanstvo i predstavnici vlasti.

Nakon crkvenih obreda, u naročito za tu svrhu uređenju sokolskoj dvorani održana je svečana sednica s ovim rasporedom:

Najpre je muški zbor pod dirigovanjem br. Aksentijevića otpjevao »Sokolski pozdrav«, nakon čega je starešina br. dr. M. Koščina otvorio sednicu dirljivim rečima, objašnjavajući značaj Prvog decembra, naročito ovog koji slavimo u dubokoj žalosti za izgubljenim kraljem i koji je posvećen uspomeni kralja Mučenika i odanosti Nj. Vel. Kralju Petru II. Zatim je brat Ivo Gabrić recitovao pesmu dra Ilje Depota: »Udi u beskraj azur!« Tada je starešina br. dr. M. Koščina pročitao saveznu poslanicu, a nakon toga je mešoviti zbor pod dirigovanjem br. Aksentijevića otpjevao »Jugoslavija« od br. Sv. Paščana. Zatim je sledilo polaganje zaveta svih članova Nj. Vel. Kralju Petru II, najpre usmeno, a na koncu sednice pismeno. Nakon usmenog polaganja zaveta društvena glazba otvivala je himnu, nakon koje je naraštajka s. Sl. Makar recitovala pesmu »Mladome kralju«. Posle recitacije pevački zbor otpjevao je »Hej Sloveni«, koju su prihvatili svi prisutni.

Sednica je zaključena deljenjem diploma, koje su braća postigli na župskim utakmicama.

Pri svršetku sednice br. starešina govorio je o milosrdnoj akciji »Sokolskog srca« kao i o široj milosrdnoj akciji u korist »Socijalnog fonda Viteškog kralja Aleksandra I Ujedinitelja«, osnovanog kod Saveza i kod svih sokolskih župa. Apelovao je na sve prisutne, da pomognu ovu socijalnu akciju u korist pomaganja siromašne, bolesne i nezaposlene naše braće i sestara, a naročito u korist pomaganja naše siromašne sokolske dece.

Posle ove sednice iz upravnog odbora poslali su u sokolsku četu u Kulu Norinsku. I. G.

OREBIĆI. — Proslava Prvog decembra.

Mesno Sokolsko društvo, a s njim i celo mesto, jer nema Orebićanina, koji nije član Sokola, proslavilo je dan Ujedinjenja.

Posle svečanog blagoderenja, kojemu je korporativno prisustvovalo celokupno članstvo, održala se je svečana sednica u velikoj dvorani čitaučnice »Sloga«, okićenoj zelenilom. Sav slobodan prostor ispunila je brojna publika. Zamenik odsutnog starešine, br. S. Franusović, otvorio je sednicu prigodnim govorom, a zatim je društveni tajnik, br. M. S. Vekarić, održao predavanje o značenju ovog istorijskog

ROSIJA-FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

datuma u vezi na poslednji tragičan događaj. Završio je sećanjem na Kralja Mučenika i recitovanjem prigodne pesme »Našem mrtvom Kralju« od D. Andelinovića. Svršetak pesme popraćen je klicanjem »Slava blaženopćivšem Kralju!«. Pročitana je zatim poslanica Saveza, a onda je sledio svećani momenat polaganja zaveta. Kad je to bilo izvršeno, društveni hor otpevao je himnu, našto je prosvetar br. Aljotov govorio o socijalnoj sokolskoj akciji pa su za čas bila rasprodana sva »sokolska srca«.

Posle podne upriličeno je izlet u bližnji grad Korčula, da se vidi film o pogrebu blaženopćivšeg Kralja. Taj je film pribavilo Sokolsko društvo u Korčuli i dalo ga prikazivati uz vrlo nisku cenu. Sutradan su i naša školska deca videla taj film uz besplatnu ulaznicu.

OREBIĆI. — Opštinsko veće zaključilo je jednoglasno, da se na opšt. domu postavi spomen-ploča blaženopćivšem Kralju, pa je izabran odbor od 3 lica, koji će to izvršiti. Ovaj odbor dao je izraditi nacrt za tu ploču, na kojoj bi imao biti ovaj tekst: Aleksandru I — Viteškom Kralju Ujedinitelju — 1888—1934 — Borcu za mir — Tvorcju Jugoslavije — Vojniku i Državniku — Heroju i Mučeniku — Zavjet: Tvoje zadnje riječi — svet su nam amanet — Jugoslaviju — besmrtno Ti djelo — Čuvaćemo! — Narod opštine Pelješke — Orebići oktobra 1934.

Župa Niš

DUBNICA. — Proslava Prvog decembra. Sokolska četa u Dubnici ovog je dana položila svećani sokolski zavet i na taj način proslavila dan Ujedinjenja. Ova je četa još na pokusnom roku do 31 XII, ali je do sada pokazala ustrajan rad, da je na zagrebačkom sletu učestvovala s 21 članom vežbačem.

M. S.

PODUJEVO. — Proslava Prvog decembra. Dana Prvog decembra obavila se svećana proslava dana Ujedinjenja u našem društvu, a ujedno i polaganje svećanog sokolskog zaveta. U 15 sati je brat starešina Košutić otvorio svećanu sednicu i tom prilikom komemorirao blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja potresnim govorom.

Iza toga je brat Milan Šepak govorio o ulozi Sokolstva u stvaranju Jugoslavije i sada o njenom čuvanju. Posle toga brat načelnik Popović izveštava da 8 članova podmlatka prelazi u naraštaj, a jedan naraštaj prelazi u članove. Prevod obavlja uz prigodan topao govor novim naraštajcima i novom članu.

Odmah iza toga novi član prvi polože svećani sokolski zavet, a posle njega svi ostali prisutni članovi. Mnoga braća bila su sprećena da tog dana polože zavet, pa su ga položili nakon 2 do 3 dana.

Ovom je prilikom rasprodano mnogo »sokolskih srdaca«.

Ovim je svećana sednica završena.

M. S.

RADUJEVAC. — Proslava Prvog decembra. Sokolska četa u Radujevcu obavila je dana Prvog decembra polaganje svećanog sokolskog zaveta i time proslavila praznika Ujedinjenja. I ova je četa na pokusnom roku do 31 XII. Učestvovala je na sletu u Zagrebu s 15 članova vežbača.

M. S.

SALAS. — Proslava Prvog decembra. Sokolska četa u Salašu proslavila je praznik Ujedinjenja svećano u znaku odavanja poštovanja uspomeni blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja zavetujući se Mladome Kralju Petru II i Jugoslaviji na vernost.

Svećanost je otvorena svećanom službom Božijom u ovd. crkvi koju je služio mesni svećenik brat Cekić, koji je na blagodarenju održao vrlo lep govor pred dupko punom crkvom. Posle blagodarenja krenula je povorka u Sokolski dom. U domu je održana svećana sednica sa sledećim programom: 1) Sokolski pozdrav — pevao hor. 2) Otvaranje sednice. Sednicu je otvorio starešina čete brat Bora Antić, učitelj, s prigodnim govorom. Brat Antić je biranim rećima izneo život Pokojnog Kralja i Njegove velike zasluge za dragu nam Otadžbinu i narodno ujedinjenje. Reći brata Antića ostavile su dubok utisak na sve prisutne, koji su kada ih je pozvao da polože zavet Mladome Kralju Petru II izgovarajući za njim pojedine reći zaveta pokazivali takvo raspoloženje, da se s istoga lako mogla proćitati velika odlučnost da će poslednje reći blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja: »Čuvajte Jugoslaviju kao sveti amanet čuvati i sav svoj rad usredotoćiti na dobro drage nam Otadžbine i Mladoga Kralja Petra II.

Zatim je otpavana Državna himna, i Oj Sloveni, a izvedene su i recitacije: »Umro je Veliki Kralj«, »Mladome Kralju« i »Kralju Petru II«.

U korist »Socijalnog fonda« prodavana su »sokolska srca«. Na sednici je proćitana savezna poslanica.

Sednicu je zaključio starešina zahvaljujući prisutnima na učuću, pozi-

vajući ih da svi zajednički kliknu: »Slava Blaženopćivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju!« »Da živi Nj. V. Kralj Petar II!« »Da živi jedinstvena, moćna i nedeljiva Jugoslavija!«

ZAJEČAR. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Zaječar održalo je svećanu sednicu u sali Esnafskog doma Prvog decembra t. g. s ovim dnevnim redom: 1) Sokolski pozdrav — Pevačko društvo Timok. 2) Sednicu je otvorio brat Tuncer, starešina, govorom o značaju Prvog decembra, koji danas proslavlja jugoslovensko Sokolstvo i jugoslovenski narod u tuzi i žalosti, ali i s nesalomljivom moralnom snagom naroda, koja se zove prisebnost, samopouzdanje i herojstvo, naroda očelićenog i patnjama i žrtvama. Nama su uvek velike žrtve prethodile velikim delima, naša moralna snaga je uvek hranjena žrtvama i naša Najveća žrtva će nas još jaće očelićiti u odbrani narodne slobode i jedinstva. 3) Umro je »Veliki Kralj« od Voj. Ilića mladeg, recitovao brat Desimir Milošević. 4) Poslanicu brata E. Gangla proćitao prosvetar brat Milan Cvetinčanin. 5) »Jugoslavija« — Pevačko društvo Timok. 6) »Pesma Velikom Kralju« recitovala na ruskom sestra Marina Turžanska. 7) Brat starešina pozvao je braću i sestre članove da polože zavet Nj. Vel. Kralju Petru II. U tišini dostojno je i taj sveti zavet izvršen. 8) Državna himna — Pevačko društvo Timok. 9) Pesma Nj. Vel. Kralju Petru II recitovao je brat Miodrag Rajković. 10) »Oj Sloveni« — Pevačko društvo Timok. 11) Brat tajnik proćitao je depeše Nj. Vel. Kralju Petru II i Savezu SKJ. 12) Starešina brat Tuncer zahvalio je svim gostima poimence i zaključio sednicu. Prisustvovalo je 150 gostiju i oko 400 Sokola sviju kategorija.

Župa Novi Sad

BAČKO PETROVO SELO. — Proslava Prvog decembra. Ovogodišnji Prvi decembar proslavili smo ožalošćena srca i bolne duše. U 8 časova pošli su svi pripadnici našeg društva na blagodarenje. Blagodarenju su prisustvovali pored Sokola još i dobrovoljci sa zastavom, zanatlijsko, četničko, streljačko, lovačko i matersko udruženje i mnogobrojno »radanstvo. Posle blagodarenja u 11 časova održana je u sokolani svećana sednica Sokol. društva. Sednicu je otvorio starešina brat Sladić, kojom je prilikom održao prigodan govor, a u duhu odavanja pošte blaženopćivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Zatim su bile dve recitacije u istom smislu. Posle toga je brat prosvetar proćitao saveznu poslanicu. Nakon toga su svi Sokoli položili zavet na vernost Nj. Vel. Kralju Petru II. Time je prepodnevna svećanost završena.

Po podne je proslava počela u 3 časa. Posle dveju recitacija bio je prikaz dramatične scene »Moj Kralj je mrtav«, koju je izvelo Sokolsko društvo. Scena je izvedena veoma dirljivo, tako da je izazvala suze mnogobrojnih gradana.

PETROVARADIN. — Proslava Prvog decembra. Prostrana dvorana našeg novog Sokolskog doma bila je Prvog decembra skoro bismo rekli malena, da primi sve one mnogobrojne Sokole, članove ovoga društva, koji su u potpunom broju došli da odaju počast blagopokojnom Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju i da polože zavet vernosti i odanosti Nj. Vel. Mladome Kralju Petru II Karadorđeviću. Osim toga došlo je mnogo ostalog građanstva van sokolskih redova i potpuno ispunilo celu dvoranu.

Lepa, vrlo prostrana pozornica bila je vrlo ukusno ukrašena slikom Nj. Vel. Kralja Petra II, izvanrednim reljefom blagopokojnog Kralja s natpisom »Čuvajte Jugoslaviju«. Na stoliću pred reljefom gorile su sveće u dva petokraka svećnjaka, a kao mlada straža stajao je s obadve strane zbor sokolske dece. Programu, koji je propisao Savez SKJ dodana je još jedna deklamacija »Na dan polaganja sok. zaveta« (od J. Velčića), pesma »Čuvajte Jugoslaviju« (od Švarmanova-Vranickog) i scenska slika »Pred likom Viteškog Kralja« (od Lj. Krajačića).

Sve tačke izvedene su s najvećim uspehom. Impozantan je bio trenutak kad su iz nekoliko stotina ustiju zarile prve reći zaveta složno, svećano i odmereno, rastući neprestano u snazi, rasplamtele unutrašnjom vatrom i neodoljivim zanosom, koji je sve više obuhvatao celu dvoranu. Mnogi gradani, savim spontano položile zavet iako ne pripadaju velikoj sokolskoj zajednici.

SIRIG. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Sirig kod Temerina proslavilo je ove godine na način kako to Sokolima dolikuje naš narodni i državni praznik Prvi decembar.

I ranijih godina Sokolsko društvo u Sirigu proslavljalo je svećano sokolski praznik Prvi decembar, ali ovogodišnji praznik proslavljen je s boli za Ocem Otadžbine.

Svećana sednica Sokolskog društva održala se je u subotu u 11 časova u Državnoj osnovnoj školi. Posle otpeva-

ne pesme »Hajte, braćo, hajte, sestre« starešina društva br. Đorđe Sparavalo istakao je u svome govoru značaj Prvog decembra, koji se ove godine proslavlja s mnogo tuđe i bola, izražavajući nadu da će svi Sokoli biti verni amanetu blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Pri pomenu njegova imena svi prisutni kliknuli su »Slava Mu!« Ujedno je istakao nadu, da će Sokoli u svojoj vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II produžiti svoj rad za jaćanje mile nam domovine Jugoslavije. Posle govora br. starešine recitovao je pesmu »Umro je veliki Kralj« od V. Ilića ml. — brat Jevte Subotić. Iza ovoga br. starešina Duro Sparavalo proćitao je saveznu poslanicu. Zatim je nastao najsvećaniji trenutak zakletve Nj. Vel. Kralju Petru II. Izvršenje zaveta bio je tako dirljiv trenutak, da je među prisutnima nastalo jecanje. Posle izvršenog zaveta otprevale je članstvo Sokola državnu himnu, Pesmu Nj. Vel. Kralju Petru II recitovao je naraštajac br. Kerkec. Posle toga otprevale je članstvo Sokola »Hej Sloveni.« Pre završetka svećane sednice podmladak (njih šestoro) je deklamovao deklamacije posvećene uspomeni na blaženopćivšeg Viteškoga Kralja i vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II.

SUBOTICA. — Otvaranje lutkarskog pozorišta. Nastojanjem uprave Sokolskog društva u Subotici otvoreno je lutkarsko pozorište, kojim rukuje brat Oto Tomandl, inženjer, koji je izvršio naroćiti lutkarski tečaj u Ljubljani. Pozorište je smećteno u suterenu nedograđenog Narodnog doma. Još prošle godine uprava je nastojala da ostvari ovu lepu kulturnu tekovinu, ali usled nedostatka materijalnih sredstava, to je bilo nemoguće, iako se za to žrtvovala prilično novaca. Ovogodišnja uprava žrtvovala je iz svojih sredstava više tisuća dinara u tu svrhu, ali najveći deo potrebnog materijala i noveca dobila je kao pripomoć od gradske opštine, gde je naišla na razumevanje kod predsetnika opštine, br. Ivana Ivandekića. Tako je sokolskoj deci pružena jedna vrlo lepa razonoda uz odgojnu stranu.

Usled opšte narodne žalosti lutkarsko pozorište je otvoreno na vrlo skroman način. Nekoliko uvodnih reći o otvaranju pozorišta kazao je brat Nenad Rajić, prosvetar Sokolskog društva i brat Oton Tomandl, referent lutkarskog pozorišta.

SUBOTICA. — Odlazak gena. brata Staje Stajića. Poznati nacionalni radnik i prvi zamenik starešine Sokolske župe Novi Sad brat Staja Stajić, brigadni general, napustio je ovih dana Suboticu, jer je premećen za Beograd. Brat Stajić proćivao je deset godina u Subotici i bio neko vreme starešina Sokolskog društva, a u kojemu je celo vreme svoga boravka u Subotici saradivao. Na lep i dirljiv način oprostio se brat Stajić od subotičkih Sokola. Za vreme vežbačkog časa posetio je sokolanu, gde je bilo na okupu celokupno vežbaće članstvo i još veći broj nevežbaća. Tada je uzeo reć načelnik društva brat Lazar Tešić i oprostio se u ime vežbaća s bratom Stajićem. Posle njega govorio je brat Staje Stajić o svojim odnosima prema Sokolstvu i sokolskom radu, koji nikada neće zaboraviti. Na posletku oprostio se s njime u ime uprave brat Nenad Rajić, zamenik starešine. Na železničkoj stanici, gde je brat Stajić otpraćen od velikog broja građanstva i sokolske uprave, oprostio se s njime s nekoliko reći brat Ante Tadić, starešina društva. Sokolsko društvo u Subotici odlaskom brata Staje Stajića gubi jednog vrednog i opšteštovanog člana svoje organizacije, a u novom mestu boravišta želi mu da s puno uspeha nastavi sa sokolskim radom.

Župa Osijek

BELI MANASTIR. — Okružni prosvetni tečaj. Dne 25 novembra o. g. održan je ovdje jednodnevni prosvetni tečaj, kojemu je učestvovalo iz 9 jedinica 28 slušalaca. Tečaj je održan u lepom i prostranom Sokol. domu.

Telovežbom u tečaju rukovodio je okružni prosvetar brat Slepčević, koji je održao i govor pred vrstom »Zašto vežbamo u sokolani«. Nadalje predavao su: prosvetar župe br. M. Vakanjac o ideologiji Sokolstva, br. ing. Rudolf Turk o prosvetnom radu na selu, br. M. Vućičević o razvoju jugoslovenske misli, br. I. Maričić o dužnostima društvenog i četnog prosvetara, br. Dostal Josip o saradnji prosvetnih i tehničkih organa, te br. I. Beara o sokolskoj štampi. Praktični čas s decom vodio je br. Slepčević, a br. V. Ruta prikazao je tečajnicima film pokrajinskog sleta u Ljubljani 1933. Tečajci su ovom prilikom razgledali tvornicu šećera drž. dobra Belje.

BROD. BRDO. — Proslava Prvog decembra. Sok. četa Brod. Brdo proslavila je u dubokoj tuzi na najdostojniji način ovogodišnji Prvi decembar svećanom sednicom, kojom se odalo poštovanje seni Velikoga i Viteškog Kralja i izkazala ljubav, privrženost i vernost mladom Kralju Petru II.

Dvorana, u kojoj je bila održana sednica, kojoj su prisustvovali svi članovi, naraštaj i deca, bila je ukrašena narodnim ćilimovima i zelenilom. Stol za upravni odbor nalazio se na podiju pred početnim zidom, na kojem je bila slika blaženopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I ovijena florom i urećena jelovinom, i slika Kralja Petra II, obavijena zelenilom. Između slika nalazio se natpis »Čuvajte Jugoslaviju!« — taj krik svake sokolske duše. S jedne i druge strane bili su veliki narodni ćilimi i državne zastavice. Sokolska deca i naraštaj u odori stajali su s obe strane podija u stavu — mirno. Sokolski pozdrav otprevao je dećji hor, a zatim je svećanu sednicu otvorio starešina čete br. L. Miletić i objasnio značaj Prvog decembra, koji ove godine proslavlja Sokolstvo u tuzi i boli bez svoga Vođza, bez Onoga, koji je 1918 god. proglašio naše Ujedinjenje, bez Onoga, koji je za naše ujedinjenje, za našu slobodu i za srećnu budućnost naše dece dao i Svoj dragoceni život. Ali On nam je ostavio svoga Prvenca po kojemu je Sokolstvo podigao do kraljevskog prestolja, našeg sokolskog starešinu Kralja Petra II, kojemu smo mi Sokoli verni i odani i uz kojega stupamo ponosno i svesno. Za Njega i za Dom Karadorđevića idemo u vatru i u smrt.

Zatim je sestra I. Kikerez, prosvetar čete, recitovala pesmu »Naš mrtvi Kralj«. Pesma je vrlo potresla prisutne i mnogo oko je zasuzilo.

Starešina čete proćitao je na svećani način poslanicu o Prvom decembru i zamenika starešine SKJ. Pesmu »Jugoslavija« otprevao je dećji hor.

Najdirljiviji i najsvećaniji momenat bio je polaganje zaveta. Zavet govorio je starešina, a članovi su ga svećano ponavljali.

Dećji hor otprevao je Državnu himnu.

Naraštajac Mirko Cetinjanin deklamovao je pesmu »Kralju Petru II«. Tada je dećji hor uz pratnju članova otprevao pesmu »Oj Sloveni« i starešina je zaključio sednicu žalosnim sokolskim pozdravom: »Neka je slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju!« Članovi su kliknuli: »Slava Mu!«

Posle sednice članovi su potpisali akt o položenom zavetu.

Kako se proslavom Prvog decembra ove godine veće i socijalna akcija u svrhu pomaganja siromašne, bolesne i nezaposlene braće i sestara, a naroćito siromašne sokolske dece, prodavala su se »sokolska srca«. Srca su sva još pre sednice rasprodana. Time su članovi čete pokazali svoju sokolsku svest i pravu bratsku ljubav. — I. K.

ČEPIN. — Proslava Prvog decembra. 1 decembra 1934 ovo Sokolsko društvo proslavilo je na način, koji je propisao bratski Savez. Na ovoj svećanosti oćitavala se bol za Blagopokojnim Viteškim Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem, a ujedno osećaji i vruće želje za dug život našega mladoga Kralja Nj. Vel. Petra II.

Ovoj svećanosti prisustvovali su svi članovi našega društva, koji su pažljivo saslušali reći br. starešine Kalajčića, br. načelnika Kosanovića, te deklamovanje prigodnih pesama po braći naraštajcima.

Osim članova društva i pretstavnika vlasti ovom su ćinu prisustvovali i mnogobrojni seljaci. Uoćivši to što do sada nije bilo, brat Poglajn, upravitelj škole, biranim rećima prikazao je ukratko sokolsku ideologiju i rad, aplaudujući na njih da pristupe Sokolstvu. Prisutni su s oduševljenjem prihvatili ovaj poziv i već se opaža uspeh. Prijavljuju se novi članovi, a nadamo se, da će od sada i rad biti intenzivniji, jer uprava društva kani idejnom školom i drugim predavanjima pojaćati sokolski rad u Čepinu.

Na koncu svi prisutni položili su sokolski zavet.

SLAV. BROD. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Slav. Brod proslavilo je narodni i sokolski praznik Prvi decembar svećanom sednicom u dvorani »Kasino«. Oko 11 čas. pre podne dvorana je bila sasvim puna. Osim Sokola, pozvanih pozivnicama, na ovu svećanost su došli i mnogi prijatelji sokolskog pokreta.

U 11 čas. je društvena Uprava zauzela svoje mesto. Pevačko društvo »Br. Radićević« otprevalo je »Sokolski pozdrav«. Starešina društva, br. dr. Ivo Jelavić, biranim rećima odao je dostojno poštu seni Neumrlg Sokola, Kralja Heroja i Mućenika. Izražavajući duboki bol što nepobednog Viteza bez mane i straha, Kralja Ujedinitelja, nema više među živima, da i dalje na spokojstvo, ponos i sreću cele nacije rukuje kormilom našeg državnog broda u ovo doba bura i oluja, poziva sve Sokole da se svim srecm i svom dušom okupe oko mladog Sokola, naše Uzdance, Kralja Petra II. Zatim je prosvetar jasno i s osećanjem izrecitovao »Umro je Veliki Kralj« od Voj. Ilića Mladeg. Tada je starešina proćitao saveznu poslanicu, a zbor »Br. Radićević« je lepo otprevao Paščanovu kompoziciju »Jugoslavija«. Posle ovoga je izvršeno svećano polaganje sokolskog zaveta svih prisutnih Sokola. Primećeno je, da su u ovom gotovo pobožnom trenutku polagali zavet Mladome Kralju i mnogi nesokoli.

»Davor«, hrvatsko pevačko društvo, skladno i lepo otprevale je drž. himnu, a zbor »Br. Radićević« »Oj Sloveni«. Starešina je zaključio sednicu pozvajući članove da predadu i pismeno položeni zavet. Ovoj svećanosti prisustvovalo je preko 700 duša. — T. Z. I.

SOPJE. — Proslava Prvog decembra. Ove godine praznik Ujedinjenja proslavljen je u Sopju u znaku odavanja pošte seni Velikom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju i izraza ljubavi, vernosti i odanosti Mladome Kralju Petru II Karadorđeviću.

Blagodarenju u ovdlašnoj rimokat. crkvi prisustvovali su svi pripadnici Sokolskog društva Sopje, Sokolske čete Noskovići i Vaška, Vatrogasne čete Sopje i Noskovići, pretstavnici vojnih i civilnih vlasti te mnoštvo naroda, tako da je crkva bila dupkom puna. Svećano blagodarenje služio je veleć. g. Vladimir Globoćnik.

Po otšluženom blagodarenju održalo je ovdlašnje Sokolsko društvo svećanu sednicu, kojoj su prisustvovali pripadnici Sokolskog društva, Sokolske čete Vaška i Noskovići, pretstavnici opštine s predsetnikom opštine g. Matom Rastija, pretstavnici granićne čete i žandarmerije, te mnogo naroda.

Svećanu sednicu Sokolskog društva otvorio je starešina br. dr. Katalinić, koji je s nekoliko lepih reći objasnio značaj Prvog decembra i naglasio da ga Sokolstvo kao i ceo narod ove godine slavuje u dubokoj žalosti za izgubljenim Kraljem i da je posvećen uspomeni Kralja-Mućenika i odanosti Nj. Vel. Kralju Petru II. U svom govoru oćertao je i rad patnje i život Velikog Kralja i svoj govor završio sa poklikom »Slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Zivio Mladom Kralju Petru II!«, što su prisutni jednoglasno prihvatili.

Nakon toga tajnik društva brat Granjaš recitovao je pesmu »Umro je Veliki Kralj«, što su prisutni pažljivo saslušali i na kraju svi kliknuli: »Zivio Kralj Petar Drugi!«. Posle toga starešina društva br. dr. Katalinić proćitao je poslanicu br. Saveza. Zatim je naraštajac brat Govedarica Vojin recitovao pesmu »Kralju Petru Drugome«, koja je na prisutne učinila veliki utisak.

Brat starešina nakon toga poziva i upozoruje svu braću članove da će sada svi da polažu sokolski zavet, te govori o znaćenju zaveta, a nato svi članovi polažu zavet, i posle reći »Tako mi Bog pomogao« otšvirala je va. trogasna glazba državnu himnu. Ovo je bio najsvećaniji momenat svećane sednice.

Nato je br. starešina s nekoliko lepih reći zaključio sednicu uz poklik: »Čuvajte Jugoslaviju! Neka je slava Velikom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Zivio Nj. Vel. Kralj Petar II!«

Po svršenom programu i zaključku sednice svi prisutni su se razišli svojim kućama.

Toga dana prodavala su se i »sokolska srca« te ih je dosta prodano.

SOTIN. — Proslava Prvog decembra. Dana Prvog decembra 1934 godine proslavilo je Sokolsko društvo Sotin svoj sokolski praznik dan Ujedinjenja u zajednici s državnim narodnom školom i narodnom ćitaonicom, a s programom propisanim od Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Sva braća članovi prisustvovali su korporativno službi Božjoj u rimokatolićkoj crkvi, a zatim proslavi, koja se održala u zgradi Narodne škole. Sokolska soba bila je dupkom puna naroda. Svećanost je otvorio upravitelj škole prosvetar društva brat P. Bobinać govorući o znaćenju toga dana. Zatim se prešlo na program propisan od bratskog Saveza, te je nakon »Sokolskog pozdrava« starešina društva brat Đuro Bajić proćitao saveznu poslanicu. Posle održanog programa svi su članovi Sokolskog društva položili zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II. S. državnim himnom završena je ova svećanost, posvećena blagopćivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

U 11 sati pre podne uprava Sokolskog društva održala je svećanu sednicu u društvenoj prostoriji. Prisustvovali su svi članovi uprave.

VOĆIN. — Proslava Prvog decembra. Prvi decembar proslavilo je ovo društvo dostojanstveno u osećanju bola za izgubljenim Viteškim Kraljem Ujediniteljem i osećanju ljubavi, odanosti i vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II.

Dvorana, u kojoj se je održala svećanost bila je isćićenom zelenilom i zastavicama, a na ukusno isćićenom pozoriću bile su slike Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i Nj. Vel. Kralja Petra II. Prisutni su bili svi članovi osim trojice isćićenih. Svećanost je sudelovalo mnogo nećlanova. Program svećanosti izveden je taćno prema uputstvima Saveza. Svećanu sednicu otvorio je starešina br. dr. Brkjaćić govorom o znaćenju Prvog decembra, koji ove godine slavimo bez njegovog Velikog Tvorca, kome ćemo se najbolje odućiti za Njegova velika dela ćuvanjem Njegovog amaneta, a pod vodstvom Nj. Vel. Kralja Petra II. Pošto je starešina proćitao saveznu

poslanicu svi su prisutni članovi položili zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II i Jugoslaviji.

Recitovane su pesme »Mrtvom Kralju« i »Mladom Kralju«, a otpevana je himna i pesma Jugoslaviji, a na koncu »Oj Sloveni«.

Posle programa pristupilo se je prodavanju »sokolskih srdaća«. Prodano su sva, a sakupljeno je i dobrovoljnih priloga. Ovom se je zgodom sokolsko milosrđe manifestovalo u punoj meri.

Župa Sarajevo

ALIPASIN MOST. — Proslava Prvog decembra. Proslava Prvog decembra objavljena je u Narodnoj osnovnoj školi u prisustvu svih Sokola i građanstva. Sednicu je otvorio brat Brodović u govoru o značenju Prvog decembra. Članovi su izveli jednu prostu vezbu i dve piramide s poklicima »Čuvajte Jugoslaviju«. Zatim su izvedene proste vezbe dece i prigodne deklaracije. Brat Rade Paonić otpjevao je nato uz gusle pesmu »Pogibija Kralja Aleksandra«.

Posle podne u 2 sati bila je svečana sednica u Sokolskom domu, koju je otvorio brat starešina. Zatim je pročitala poslanica i izvršena zakletva.

BUGOJNO. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Bugojno, zbog velike narodne žalosti, proslavilo je ovogodišnji državni i sokolski praznik Prvi decembar tiho i u mnogo manjem obimu nego ranijih godina. Ovogodišnja proslava dana Narodnog Ujedinjenja bila je u znaku odavanja pošte seni Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, izraza neizmjerne ljubavi i nepokolebljive vernosti našem Mladom Kralju Nj. Vel. Petru II, te apsolutnoj privrženosti uzvišenoj sokolskoj misli. Pre podne je održana svečana sednica, a posle podne akademija za naraštaj i decu. Na svečanoj sednici bilo je okupljeno sve članstvo, a prisustvovali su predstavnici nadležnih patriotskih i kulturnih ustanova, te velik broj građana, koji nisu članovi Sokola.

U 11 sati, posle Sokolskog pozdrava, koji je otpjevao društveni pevački zbor, otvorio je sednicu brat Sadiković, starešina društva. On je lepim rečima objasnio značenje Prvog decembra za jugoslovenski narod, naglasivši da Sokoli i ceo narod ove godine slave Prvi decembar u dubokoj žalosti za izgubljenim Kraljem. Prikazao je ogromne napore i borbe, koje su dovele do oslobodenja ispod tuđinskog jarma i zasluženja Herojskog Kralja Mučenika za narodno ujedinjenje i izgradnju naše narodne države.

Naečelnik društva brat Đorđe Đurić recitovao je pesmu Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelju.

Posle toga brat Sadiković je patetično pročitao saveznu poslanicu i pozvao članstvo, koje od srca i iskreno prihvaća u celosti sva sokolska načela i koje je spremno da u svako doba stavi svoje živote na raspoloženje u obranu narodnog i državnog jedinstva, neka položi zavet.

Izvršena je na svečan način zakletva, a posle toga je pevački zbor otpjevao državnu himnu.

Brat Jovo Božidarović je recitovao pesmu Kralju Petru II od Sibe Miličića. Po završetku recitacije svi su zajednički, članovi Sokolskog društva i gosti, otpevali pesmu »Oj Sloveni«.

Starešina društva br. Sadiković zaključio je svečanu sednicu zahvalivši se predstavnicima kulturnih ustanova i državnih nadležstava, koji su uzeli učešća u ovoj skromnoj sokolskoj priredbi.

Akademija za naraštaj i decu otpočela je u 3 sata posle podne sa Sokolskim pozdravom.

Prosvetar društva brat Stanko Čurić održao je vanredno lepo predavanje o Prvom decembru, o Kralju Aleksandru i Nj. Vel. Kralju Petru II.

Pesmu Kralju Petru II recitovao je član podmlatka br. Mordo Atias; pevački zbor je otpjevao državnu himnu, a posle toga je izvedena scenska slika »Pred likom Viteškog Kralja« od br. Ljudevidu Krajačića.

Akademija je završena s pesmom »Oj Sloveni«.

BUGOJNO. — Smotra članova. U nedelju, 25 novembra, izvršena je smotra svih članova Sokolskog društva Bugojno pod lozinkom: »Čuvajte Jugoslaviju!«. S tim poslednjim rečima Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja otvorio je smotru starešina društva brat Sadiković. On je u svom lepom i temperamenatnom govoru upozorio članstvo na velike i teške dužnosti, koje treba da preuzmu Sokoli u ovim tragičnim danima posle smrti ljubljene Kralja.

BUSOVACA. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo u Busovaci sa svojim četama iz Kaonika i Bukovice proslavilo je svečano Prvi decembar. Program svečanosti sastavljen je prema uputstvu br. Saveza. U velikoj školskoj dvorani skupili su se svi članovi s odborom na čelu. Mešoklasnim pozdravom. Sve tačke programa snažno izvedene. Naročito je imala član čete »Kaonik« otpevao je uz gusle pesmu »Pogibija Kralja Aleksandra«. Potom je izvršen zavet vernosti Nj. Vel. Petru II.

DONJI VAKUF. — Proslava Prvog decembra. Prvi decembar proslavljen je u našem društvu svečanom sednicom. Sednicu je otvorio br. starešina. Potom je br. Rodul Đulić recitovao pesmu »Umro je Veliki Kralj«. Mirjana Kirin, uč. IV razreda, deklamovala je pesmu »Našom došrom mrtvom Kralju, Tvorcu Jugoslavije, Heroju i Mučeniku«. Mileva Jovanović deklamovala je pesmu »Pesma tuđe i utehe«. Brat starešina Jovan Obradović pročitao je saveznu poslanicu. Starešina brat Obradović preveo je zatim naraštajke i naraštajce u članstvo; govori o važnosti zaveta, koji ima da polože svi članovi Sokola. Zavet je položen usmeno i pismeno. Deca osnovne škole otpevala su himnu, a brat R. Huskić recitovao je pesmu »Mladome Kralju«. Još su školska deca otpevala »Oj Sloveni« uz pomoć svih prisutnih, a nato je starešina zaključio sednicu. Celo vreme prodavala su se »sokolska srca«.

FOČA. — Proslava Prvog decembra. Ovogodišnja proslava Prvog decembra obavljena je u znaku opšte narodne žalosti. To je bila svečana tužna nacionalna manifestacija. Svečanu sednicu Sokolskog društva otvorio je brat Hadživuković. Program je ispunjen prema uputama Saveza. Svi su članovi položili zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II.

GORNJI VAKUF. — Smotra članstva. 30 novembra 1934 održana je smotra Sokola u Gornjem Vakufu. Brat starešina otvorio je smotru s rečima »Neka je slava Viteškom Kralju Ujedinitelju. Trokratni odgovor »Slava Muč.«. Potom govori brat dr. Mate Ivčević. On naglašuje važnost sokolskog rada u narodu i značaj polaganja zakletve, koja će se izvršiti 1. decembra 1934. Njegov je govor sašaban pažljivo. On govori o važnosti Sokolstva za naš narod a naročito za naš seljački svet.

MALOVAN. — Proslava Prvog decembra. Sokolska četa u Malovanu proslavila je dan narodnog Ujedinjenja prema uputstvima br. Sokolskog saveza. Zakletvu je položilo 67 članova, a ostali članovi, koji nisu prisustvovali, jer nisu bili kod svojih kuća, će zakletvu položiti naknadno.

PALE. — Proslava Prvog decembra. Naše društvo proslavilo je Prvi decembar na tužno svečan način. Posle korporativnog sudelovanja sveg članstva i dece u obema bogomoljama, u sokolskim prostorijama otpočela je svečana sednica u 11 sati. Sednica je otvorena pevanjem »Sokolskog pozdrava«, koji je izveo hor dece, naraštaja i članica, a potom starešina društva Savić Božidar govori o značenju Prvog decembra i današnjoj našoj proslavi, koja će biti posvećena svetloj uspomeni na Kralja Mučenika i odanosti našem mladom Kralju Petru II. Posle su recitovane tri pesmice posvećene mrtvom Kralju, koje su uzbudile celo članstvo. Posle pročitane poslanice počinje svečano polaganje zakletve usmeno i pismeno, a na završetku hor peva državnu himnu; posle himne recitovane su još dve pesmice »Mladom Kralju« i »Trubaču zbor zasviraj!«

Prosvetarska društva s. Savić Radoljka govori o važnosti osnivanja Socijalnoga fonda pri društvu i poziva članstvo, da se odazove sokolskoj dužnosti i ne ogluši o sokolsko bratstvo. Tom prilikom skupilo se preko 1000 dinara dobrovoljnih priloga i prodalo oko 200 »Sokolskih srca«.

Sednicu zaključuje starešina apelujući na sokolsku svest da položenu zakletvu urežu duboko u srca i duše. Sednica se završava pevanjem »Oj Sloveni«, koju pesmu prihvaća i peva celokupno članstvo.

SARAJEVO. — Zavet vernosti sarajevskih Sokola Nj. Vel. Kralju Petru II. Na 1. decembra o. g. sarajevski Sokoli položili su zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II u velikoj dvorani Narodnog pozorišta. Ovome svečanom činu prisustvovala su gg.: ban Popović, kom. armije gen. Belić, kom. divizije gen. Miloradović, podban dr. Hadžomerović, načelnik opštine Mučević i češkoslovački konzul Nehutni.

Sednica je počela u 10 sati. Na pozornici je bila postavljena bista Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, ovijena florom, i veliki natpis »Čuvajte Jugoslaviju«, a iznad biste slika Nj. Vel. Kralja Petra II, okružena državnim zastavama. Celokupan odbor sarajevskog Sokolskog društva zauzeo je mesto na samoj pozornici.

Sednicu je otvorio starešina br. Aleksa Starčević prigodnim govorom o značenju Prvog decembra, naglasivši, da je cela današnja proslava posvećena uspomeni na Kralja Mučenika i da ima da bude izraz vernosti i odanosti mladom Kralju Petru II Karadordeviću. Svoj govor br. starosta završio je poklikom: »Neka je slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Živeo Nj. Vel. Kralj Petar II!« — a što su svi gromko prihvatili. Zatim je br. Jovan Tanić, član Nar. pozorišta, recitovao pesmu Danka Andelinovića: »Naš mrtvi Kralje«. Recitovanje je izvedeno odlično i bilo je od silnog efekta.

Posle toga je br. dr. Bogdan Vidović pročitao poslanicu Saveza SKJ. Čitanje je prekidano nekoliko puta

oduševljenim poklicima Kralju i Otadžbini.

U ime Češkoslovenske obce sokolske pozdravio je br. dr. Jindra Čihak. Njegov govor bio je popraćen ovacijama bratskom češkoslovačkom narodu, koji je s nama Jugoslovenima ostao rame uz rame i u najizobilnijim i najtežim danima.

Posle toga izišao je čitav odbor napred, dva zastavnika oborili su zastave, čuvari odali sabljama počast, dok je br. načelnik komandovao: »Mirno! Na molitvu!« Muzika je završavala molitvu, a zatim je br. Aleksa Starčević počeo da čita zavet, koji su članovi ponavljali. Muzika je zatim intonirala državnu himnu.

Posle položenog zaveta recitovao br. Hajrudin Čurić pesmu »Mladome Kralju«, a mala Aleksića deklamovala je pesmu o tuži najmlađih za pokojnim Kraljem. Br. Rudi Ažman dao je ritmičku kreaciju na tekst pesme Hamze Hume: »Čuvajte Jugoslaviju!« Završetak vezbe, živa slika »Čuvajte Jugoslaviju« popraćena je burnim aplauzom.

Poslednja tačka bila je »Oj Sloveni«, koju je otpevala sok. muzika.

NOVO SARAJEVO. — Proslava Prvog decembra. Svi članovi Sok. društva Novo Sarajevo položili su zavet vernosti na 1. decembra 1934 u prostorijama Sok. doma. Prisutno je bilo 430 članova.

Svečanu sednicu otvorio je starešina br. ing. Tadija Živković. Starešina je u svome govoru ukazao na sve napore i patnje, koje je naš narod uložio, dok je došlo do današnje naše države. Govori, dalje, o Geniju i Heroju naše nacije, Kralju Mučeniku. Potom žvapisno crta prilike u pojedinim državama u Evropi, upoređuje ih sa stanjem kod nas, te konstatuje da je kod nas u svakom pogledu bolje i da je baš napredovanje naše države bilo zazorano našim neprijateljima, koji su stoga i pokušali da ubijaju našeg Velikog Kralja, ubiju i Njegovo delo — Jugoslaviju. Tu su se grdo prevarili. Sva je Nacija ostala složna i ujedinjena i takva čeka na buduće događaje. Sokoli će do zadnjega braniti amanet Velikoga Kralja.

Govor brata starešine saslušan je osobito pažljivo, a potom su izvedene 2 recitacije. Poslanicu SKJ čitao je br. Otokar Stuhl. Zatim je br. starešina pozvao svu braću da polože zavet vernosti Nj. Vel. Kralju Petru II. Nakon položenog zaveta glazba je intonirala državnu himnu.

Tada je br. A. Šenk recitovao »Pesmu Nj. Vel. Kralju Petru II«, nakon čega je orhestrar zasvirao »Hej Sloveni«, što su svi popratili pevanjem. Iza toga je br. starešina zaključio sednicu.

SARAJEVO - VRATNIK - BISTRİK.

Proslava Prvog decembra. Sokoli Vratničkog društva i novosnovanog društva Bistrik proslavili su Prvi decembar održavši sednicu u velikoj sali Gradske vešnice. Prisustvovalo je oko 500 članova. Sednicu je otvorio starešina Vratničkog društva br. Tahim Musakadić prigodnim govorom. Recitovana je jedna pesma, a br. Remzija Delić pročitao je saveznu poslanicu. Nato je br. starešina F. Musakadić naglasio važnost polaganja zakletve Nj. Vel. Kralju Petru II i pročitao zakletvu, koju su članovi ponovili. Iza zakletve otpevala je muzika Jadranske straže državnu himnu. Hor vežbača otpjevao je Sokolski pozdrav pod vodstvom br. Pavlovića.

STUP. — Proslava Prvog decembra. Prvi decembar proslavila je naša četa u svom novom domu. Svečanost otvaranja novog doma i proslava Prvog decembra prošle su tiho i u tuži za Viteškim Kraljem Ujediniteljem. Proslava je prisustvovala i Sokolska četa iz Ilidže. Svečanost je otvorio brat starešina Berian tužnim sećanjem na Velikog Kralja. Svi prisutni kliknuli su: »Slava Muč!« i »Zdravo!« i »Živeo Kralj Petar II!«. Iza toga je govorio o značenju Prvog decembra brat dr. Cremonik. Svečanost je završena pevanjem slovenske himne »Oj Sloveni«.

VISOKO. — Predavanje o neoslobodenoj braći. 15 novembra održao je pomenuto predavanje brat Salih Šabanović. Prisutno je bilo 50 članova, 27 članica i 15 naraštajaca. Slušaoći su pažljivo saslušali predavača i odali počast Viteškom Kralju Aleksandru I.

ZABORAH. — Proslava Prvog decembra. Proslava Prvog decembra održana je u Sokolskom domu. Proslavu je otvorio brat starešina lepim govorom. Nakon toga odali su prisutni poštu Viteškom Kralju Ujedinitelju. Iza čitanja poslanice izvršena je zakletva članstva. Zatim su svi prisutni otpevali drž. himnu.

Župa Split

DUGIRAT. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo u Dugoratu spontano je proslavilo ovogodišnji Prvi decembar. Duboka tuga za našim Velikim i nenadoknadivim Kraljem Mučenikom zavrila je ovaj radosti dan u duboku crninu i žalost, a Dugirat je i ovom prilikom dokazao svoju visoku nacionalnu svest i bol.

Velika prostorija Sokola u Dugoratu bila je premalena, da bi primila

sav ovaj broj posetnika ove jutarnje proslave i komemoracije, koja se u isto vreme održala po svim Sokolskim društvima diljem čitave naše drage Otadžbine. Program propisan po upravi Saveza, izvršen je do utancine zadovoljivo, a zakletvi je pristupilo oduševljeno čitavo članstvo, zavetujući se na vernost Nj. Vel. Kralju Petru II do poslednjeg svojeg daha. Zakletva je izrečena snažno i s oduševljenjem, pa je na sve prisutne ostavila dubok dojam.

DUGIRAT. — Rapalski dan. U nedelju dne 11 novembra održan je članski sastanak s predavanjem o našoj braći i sestrama u neoslobodnim našim krajevima. Svi prisutni saslušali su predavanje brata prosvetara M. Nazora s velikom pažnjom. Predavanje »Brat Vjekoslav Spincić i njegova borba za našu Istru« koje je sastavio brat B. Simić, a pročitao brat prosvetar također je ostavilo dubok utisak na sve. Brat P. Culum, mesni učitelj, pripremio je dvoje dece za deklamiranje. Deca su bila dobro spremna i s mnogo su zanosa izdeklamovala uvežbane pesme o Istri i zarobljenoj braći. Pre razlaza otpevana je narodna himna.

JELSA. — Proslava Prvog decembra. Naše Sokolsko društvo proslavilo je dan Ujedinjenja pod dojmom teške tuge, žalosti i bezgranične boli za izgubljenim Kraljem Sokolom, Vodom, Herojem i Mučenikom. Sve kategorije u kroju sakupile su se u društvenim prostorijama. Povorka Sokolova krenula je u crkvu i prisustvovala crkvenom obredu, nakon čega je u dvorani Jugoslovenske čitaonice održana svečana društvena sednica uz učešće izaslanika mesne općine, ureda i društava. Program sednice kretao se je u predviđenom opsegu. Otvorenju svečane sednice prethodila je dirljiva reč brata starešine o sadržaju i važnosti dana Ujedinjenja, kao i o neprolaznim historijskim zaslugama Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja za ostvaranje narodnog jedinstva. Sav program počevši od čitanja poslanice bratskog Saveza do zaključka same sednice izveden je na opće zadovoljstvo vrlo lepo i uzbudljivo, tako da je mnogo oko bilo orošeno suzom. Polaganje svečanog zaveta vernosti Kralju Petru II bilo je od naročito efekta i ostavilo je na svu braću i sestre dubok dojam. Svi su se razišli s čvrstom odlukom, da će i u buduće sve svoje snage kroz Sokolstvo staviti u službu Kralja i Otadžbine. Dp.

MAKARSKA. — Proslava Prvog decembra. Ovogodišnji Prvi decembar nije imao onaj izgled kao dosadašnji naši Prvi decembari. Ovog puta radost je zamenjena žalošću, urnebes i veselje tišinom i dubokim osećanjem dužnosti i pijeteta prema neumrlj uspomeni na Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Oko 9 i po sati bio je nastup u Sokolani, a odatle se krenulo u sostolnicu sv. Marka, gde se obavila crkvena svečanost. Iza toga povorka je krenula opet do Sokolskog doma. Tu je bio izveden sokolski program. Pozornica je bila naročito urešena, sva u crno ovičena i iskičena zelenjem, dok je po sredini stajala crnim florom i lovorom stavljena slika Viteškog Kralja Mučenika, a do nje i slika Nj. Vel. Kralja Petra II, našeg prvog starešine. Ispod njih je bilo velikim slovima ispisano: »Čuvajte Jugoslaviju!«

U 11 sati otvirao je orhestrar, kojim je rukovodio brat Čeh Karl Pomajba, »Sokolski pozdrav«. Iza toga je brat starešina Marin Novak otvorio svečanu sednicu s lepim, toplim i uspešnim govorom o značenju Prvog decembra, tuži i žalosti u kojoj ga ove godine slavimo. Prikazao je u nekoliko crta markantnije momente naše tužne istorije, žrtve i patnje koje su prinušene na oltar za narodnu slobodu i ujedinjenje i konačno izrazio veru, da će i sadašnja naša velika bol duhovno ujediniti i zbiti sve redove pravih Sokola i Jugoslavena do ispunjenja osnovnih sokolskih ideala. Potom je orhestrar otpevao jedan posmrtni marš, a onda je brat Marko Baničević s puno topline i u odmerenom skladnom tonu izdeklamirao pesmu »Naš mrtvi Kralj« od brata Danka Andelinovića i time duboko zahvatio i onako duboko potresena sokolska srca. U grobnoj tišini, tiho i s punim dahom i u stalnom naponu misli i čuvstava, brat je Novak pročitao »Poslanicu jugoslovenskom Sokolstvu za 1. decembra 1934. godine«. Ovom zgodom uneli smo sve svoje nade u Prvog svog starešinu, Njegova Vel. Kralja Petra II, izrazivši iskrenu i nepokolebljivu našu vernost prema Njegovom uzvišenom Domu, te spremnost da ćemo se svakom Njegovom pozivu punim samopregorom odazvati, sledeći Ga i verujući u Njega. Nakon što je orhestrar otpevao »Jugoslaviju« od brata Sv. Paščana Sokoli su pristupili polaganju Sokolskog zaveta Njegovu Vel. Kralju Petru II, Jugoslaviji i amanetu večno živog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Ovom činu je sledila Državna himna, koju su otpevali naraštajci i naraštajke, uz orkestar, a pesmu »Mladom Kralju« izdeklamovala je s. naraštajka Ivanka Puović. Konačno je opet zbor naraštajki i naraštajka otpevao sveslavensku himnu »Oj Sloveni«, pa je brat starešina M. Novak toplo zahvalio svim učesnicima, a jednim kratkim epilogom završio današnju sveča-

nost s poklikom: Neka je večna slava i hvala Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Živeo Nj. Vel. Kralj Petar II! Živeo Jugoslaviju!, što je bilo popraćeno od svih prisutnih.

MILNA. — Proslava Prvog decembra. Ovogodišnji Prvi decembar nije proslavljen kao sada u buketeć baklje i uz vesele zvukove naših koračnica. Proslavljen je u sećanju na Mrtvog Prvog Sokola i Tvorca decembarskog dela.

Sve društvene kategorije sa zastavama prisustvovala su blagodarenju iza kojega je bila sednica po propisanom programu i to: 1) Sokolski pozdrav — svirala glazba. 2) Brat starešina otvorio je sednicu i dao reči bratu prosvetaru, koji je održao prigodno predavanje. 3) Deklamacija »O Velikom Kralju Aleksandru I« 4) Jugoslavija — svirala glazba. 5) Poslanica Sok. saveza za Prvi decembar, čitao br. starešina. 6) Svečano polaganje zakletve. 7) Državna himna — svirala glazba. 8) Pesma Mladom Kralju Petru II. 9) Oj Sloveni — svirala glazba. 10) Brat starešina zaključio je sednicu s klicanjem: Slava Mrtvom Kralju Mučeniku i trokratni: Zdravo našem starešini Kralju Petru II! Preko dana prodavala su se »sokolska srca« i kupili se milodari.

Župa Sušak - Rijeka

BAKAR. — Proslava Prvog decembra. Mesno Sokolsko društvo dostojno je proslavilo svoj najveći praznik Prvi decembar, koji je posvećen odavanju pošte blaženopocivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, i izrazu ljubavi, vernosti i odanosti Mladom Kralju Petru II. Ovo je bio dan beskraino duboke boli za onim koga smo za života toliko voleli, a koga sada oplakujemo, i dan radosti kada polažemo zakletvu vernosti Njeg. Vel. Kralju Petru II.

Već u 8 sati bile su na okupu pred Sokolanom sve kategorije s upravnim odborom. U imponantnoj povorci sa zastavom na čelu, kojoj su se pridružila i ostala mesna društva sa svojim zastavama, korporativno se krenulo u crkvu na svečano blagodarenje. Po svršenom blagodarenju povorka je u istom redu krenula u Sokolanu. Naročito je svima pao u oči veliki broj naših sokolskih pripadnika u novim odorama (preko 20).

Sokolska dvorana bila je premalena da primi sve. Sokolana je za ovu prigodu bila svečano okićena. U hodniku s leve strane bila je slika pokojnog Kralja u admiralskoj uniformi na crnom platnu sa zelenim vencem okolo; a iza samoga ulaza u dvoranu, opet Njegova slika sva u zelenilu s Njegovim poslednjim rečima: »Čuvajte Jugoslaviju. Dvorana je bila okićena zelenilom, zastavama i belim hrizantemama. Na počasnom mestu bile su slike Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i Njegovog Veličanstva Kralja Petra II u sokolskoj odori. Svečana sednica počela je u 11 sati. Starešina br. Jelenčić otvorio je svečanu sednicu s pozdravnim govorom u kome je izneo ogroman gubitak koji smo svi pretrpeli smrću Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, i u kome je pozvao sve prisutne da čuvaju sveti amanet Velikog Kralja, da budu verni i odani Njegovom Sinu Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II.

Prosvetar br. S. Savić pročitao je poslanicu Sokolskog saveza, upućenu svim sokolskim pripadnicima širom cele Jugoslavije. Snažne reči izgovorene od srca i s teškim bolom, duboko su ganule sve prisutne.

Mesno pevačko društvo »Sklad«, iz blagonaklonjenosti, otpevalo je tri pesme: Državnu himnu, Jugoslaviju i »Oj Sloveni«, i time uveličalo ovu našu svečanost.

Ostale su tačke saslušane s puno radosti i bola i suznih očiju uprtih u besmrtni lik Velikog Kralja Mučenika, i Njegovog Sina našeg Mladog Kralja. Polaganje zakletve novom Kralju Petru II, jedinstvu Jugoslavije i bratskom Sokolstvu ostaće u duši svakog pripadnika.

Na kraju je starešina br. Jelenčić zaključio sednicu sa srdačnim apelom na sve prisutne, da svim silama nastoje sačuvati ovu veliku Jugoslaviju, za koju se celog života požrtvovno i do samoodricanja zalagao, pa čak i Svoj život dao najveći Jugosloven blaženopocivši Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj.

CRIKVENICA. — Proslava Prvog decembra. Naše Sokolsko društvo proslavilo je Prvi decembar vrlo svečano. Posle blagodarenja u rimokatoličkoj pravoslavnoj crkvi sakupilo se je celokupno članstvo pred Sokolanom, odakle je pod zastavom u imponantnoj povorci krenulo u kino Jadran, koje je bilo naročito okićeno za svečanu sednicu.

Sokolski omladinski zbor otpevao je »Sokolski pozdrav« pod ravnanjem sestre Marije Ivšić. Iza toga je otvorio brat starešina dr. Ante Kuntarić svečanu sednicu biranim rečima, koje su ostavile dubok utisak na sve prisutne. Brat Ivan Car recitovao je pesmu »Umro je veliki Kralje«. Nato je brat starešina pročitao poslanicu br. Saveza. Među slušaocima, kojih je bilo oko 800, nije ostalo niti jedno oko suvo, te se videlo među braćom, koji su u životu prošli mnogo teških i gor-

kih dana kako plaću ne stideći se svojih suza, koje su tekle iz iskrenih sokolskih srdaca. Iza toga sledila je scena »Sokolski zavet«, što ga je vrlo lepo sastavila sestra N. Skomorovska. Izvele su ga naše naraštajke i naraštajci. Iza ove scene prozvani su svi članovi i pozvani da polože sokolski zavet. Zavet je položilo 184 braće i sestara, a i mnogi drugi, koji nisu naši članovi. Nakon zaveta je omladinski Sok. zbor otpjevao himne; s njima je pevala čitava dvorana. Brat Zuljan deklamovao je pesmicu »Mladom našem Kralju« vrlo lepo i osećajno.

S pesmom »Oj Slaveni«, koju su oduševljeno otpievali svi prisutni, završena je ova lepa sokolska manifestacija.

JABLANAC. — Proslava Prvog decembra. U 9 sati Prvog decembra sakupilo se celokupno članstvo Sokolske čete Jablanac u crkvi na svečano blagodarjenje. Po završetku crkvene svečanosti pošli su svi Sokoli i narod ovoza kraja u četnu Sokolanu, koja je bila urešena sa slikom Blagopočivšeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i slikom Kralja Petra II. Svečanu sednicu otvorio je starešina čete brat Joso Vukušić, koji je u svom govoru pozdravio prisutne i ocrtao značenje sednice i Prvog decembra. Prešlo se na dnevni red sednice. Kao prvu tačku otpjevao je hor sokolske dece, pod vodstvom načelnika brata Labaja. »Sokolski pozdrav«. Pesmu Velikom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju recitirao je br. Labaj. Iza toga pročitao je brat starešina govor o Kralju Aleksandru I. Hor Sokolske dece otpjevao je pesmu od br. Sv. Paščana »Jugoslavija«. — Iza ove tačke pristupilo se polaganju zaveta Nj. Vel. Kralju Petru II. Svekoliko članstvo položilo je zavet vernosti i odanosti Kralju Petru. Državnu himnu otpjevao je hor sokolske dece. Pesmu »Nj. Veličanstvu Kralju Petru Drugom«, deklamovao je s mnogo razumevanja brat Stipe Mršić. »Oj Sloveni« pevao je hor sokolske dece. Potom su svi članovi položili i pismenu zakletvu.

Iza toga zahvalio se brat starešina na ovako brojnom posetu i sa sokolskim »Zdravo« zaključio ovu sednicu.

Župa Šibenik - Zadar

BIOGRAD N./M. — Proslava Prvog decembra. Ovo je društvo ovogodišnji državni i sokolski praznik Prvi decembar proslavilo prema uputstvima bratskog Saveza odavanjem počasti blagopočivšem Viteškom Kralju Ujedinitelju i izraza vernosti i odanosti Mladome Kralju Petru II. Društvo je u 9 sati u jutro korporativno sudelovalo blagodarjenju u mesnoj rimokatoličkoj crkvi, a iza toga blagodarjenju po pravoslavnom obredu u Sokolani. U 11 sati održana je svečana sednica društva, koja je otvorena sviranjem »Sokolskog pozdrava«. Iza toga je brat starešina Ivo Pelicarić otvorio svečanu sednicu i komemorirao smrt blagopok. Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Kao sledeća tačka bila je recitacija Kralju Mučeniku, koju je veoma lepo izgovorila sestra Lenka Frankini. Iza toga je društveni prosvetar pročitao saveznu poslanicu. Nato je glazba otsvirala »Što čutiš Srbije tužni«, a nakon toga sledilo je polaganje zaveta Kralju Petru II što je veoma dobro izvela naraštajka sestra Lukačić. Posle toga glazba je otsvirala »Oj Sloveni«, a kao zadnja tačka programa sledilo je zaključenje svečane sednice odavanjem počasti Kralju Mučeniku i ovacijama Kralju Petru II.

Posle završenog prorama kao i celog dana Prvog decembra prodavala su se »Sokolska srca« i sakupljali milodari u korist »Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja«, koja je akcija vrlo dobro uspeła.

MANDALINA. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Mandalina proslavilo je dan našeg narodnog i državnog ujedinjenja ove godine svečano i dostojanstveno, ali u velikoj žalosti za blagopokojnim Viteškim Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem.

Posle blagodarjenja i pomena u mesnoj crkvi, kojemu su prisustvovali sve sokolske kategorije, članstvo i mnogo naroda, održana je u 9 sati svečana sokolska sednica u dvorani osn. škole. Ovoj sednici prisustvovali su oglasnici Kralj, mornarice: Mornarske komande i Izvidničke komande, župnik g. dr. Mijat i pretstavnici mesnih vlasti.

Sednica je tekla po utanačenom programu br. Saveza. Prisustvovala su sokolske kategorije u odorama, članstvo, osim bolesnih, odsutnih i opravdano zaprečenih, te mnogo nečlanova.

Svečanu sednicu otvorio je starešina Vlahović kratkim govorom u kojemu je istakao važnost Prvog decembra za Sokolstvo i Jugoslavene, ulogu koju je vršio blag. Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj na dan našeg Ujedinjenja 1 XII 1918 i kasnije za sređivanje, učvršćivanje i unapređenje Jugoslavije. Toplim rečima izjavio je zahvalnost i spomen svim onima, koji su se žrtvovali i poginuli za našu slobodu i jedinstvo.

Preko svečane sednice deklamirale su se pesme: Kralju Mučeniku od stareš. Vlahovića, Naš mrtvi Kralj od Danka Andelinovića i Kralju Petru II od Sibe Miličića. Osobito je prisutne ganula Andelinovića pesma tako, da su mnogi plakali. Zbornu je pevana Državna himna i »Oj Slaveni«.

Brat starešina pročitao je saveznu poslanicu, koja je na sve prisutne delovala ganutljivo i ostavila jaki utisak. Pre polaganja zaveta rekao je starešina Vlahović najvažnije o polaganju ovog zaveta Kralju Ujedinitelju i Kralju Sokolu Nj. Vel. Petru II i Jugoslaviji, pa su onda svi prisutni članovi i članice položili svečani zavet i to: 100 članova i 39 članica.

Posle sednice rasprodana je sva zaliha »sokolskih srca«.

Brat starešina rekao je nekoliko zgodnih reči o vežbanju i utecaju njegovu na uzgoj i značaj — na stvaranju pravih Sokolova, pa zamolio br. načelnika Arasa Mrka da predade nagradne diplome natecateljima našeg Sokola dobivenih na okružnom sletu Sokolske župe Šibenik-Zadar u Mandalini 2 i 3 juna 1934.

Ova sednica 1 XII protekla je svečano i dostojanstveno u raspoloženju iskrene žalosti i večne zahvalnosti blagopok. Viteškom Kralju Ujedinitelju, nepotvorene ljubavi i odanosti prema Mladom Kralju Sokolu Nj. Vel. Petru II i Jugoslaviji. Sednica je zavr-

šena klicanjem: Slava blag. Vit. Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, Živeo Nj. Vel. Kralj Petar II, Živela Jugoslavija.

Župa Zagreb

ZAGREB II. — Skupština naraštaja, Naraštajski osek Sokolskog društva Zagreb II održao je svojoj god. skupštinu u društvenim prostorijama. Pre otvorenja otpjevao je skladno i lepo naraštajski zbor »Sokolski pozdrav«. Brat potpredsednik Francek Dvoržak otvorio je skupštinu pozdravljajući društvenog izaslanika brata B. Valadžiju i prisutne. Brat potpredsednik seća se toplim rečima neumrlag Kralja Mučenika i Ujedinitelja, koji je toliko volio Sokolstvo. Poziva prisutne da kliknu »Slava Kralju Mučeniku!« Zatim predlaže da se pošalje upravi Saveza SKJ pozdravni brzjav. Izaslanik društva poziva naraštaj da ozbiljno shvati sokolski rad. Nakon pročitanih izveštaja funkcionara podeljen je staroj upravi apsolutorij. Pristupa se biranju novog odbora u koji su unišle sledeće sestre i braća: predsednik brat Francek Dvoržak, zam. I sestra Zrinjka Lugarić, zam. II Nikola Kurelić. Tajnik I Jovan Jevtić, tajnik II s. Vlasta Vavrška. Blagajnik brat Oto Kaučig. Novinar brat Vinko Maslić. Zastavnik Nikola Kurelić, matičar Rikard Šalgo. Odbornici: Sestre Desa Dodić, Marija Zegarac, Neda Korlaet, braća Marim Marinović, Veljko Mec, Vlatko Šimunić, Nedeljko Vukelić. Pomoćnici zastavnika Edo Hercigonja i Branko Kobal.

Nakon toga brat dr. Tončić, kao voda kategorije m. naraštaja, pozvao je sestre i braću lepim rečima na rad u novoj godini. Skupštinu završava u ime nove uprave brat potpredsednik amanetom neumrlag Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja »Čuvajte Jugoslaviju!«

ZAGREB II. — Akademija naraštaja i dece u proslavu Prvog decembra. 1 XII 1934, na dan narodnog Ujedinjenja, u 3 sata posle podne, održana je u Sokolskom društvu Zagreb II svečana akademija naraštaja i dece, koja su na tih način i u dubokoj tuži proslavila ovogodišnji Prvi decembar. Ovu naraštajku proslavu organizirali su sami naraštajci i naraštajke, bez pomoći starijih, pa je njihov uspeh tim značajniji.

U 3 sata posle podne u novoj svečanoj društvenoj dvorani okupila su se gotova sva muška i ženska deca, njih oko 600, zajedno s mladim i starijim ženskim i muškim naraštajem, njih oko 250, te velikim brojem roditelja, koji su došli da prisustvuju ovoj dirljivoj priredbi svojih najmladih. Iznad vanredno lepo ukrašenog podijuma bile su slike blagopokojnog Vi-

teškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, Nj. Vel. Kralja Petra II i Nj. Vel. Kraljice Marije, Podijum ukrašen čilimovima i zelenilom, a na njemu je veliki stol za članove uprave.

U tri sata je starešina društva br. dr. Oton Gavrančić, s naraštajskom župskom zastavom, koju je ove godine na utakmici osvojio naraštaj društva i počasnom četom naraštajaca, ušao u dvoranu srdačno pozdravljan od prisutne dece i naraštaja. Starešina dr. Gavrančić i tajnik Čeda Mileusnić, načelnik Miroko Sagrak, zajedno s ostalim članovima uprave zauzeli su mesta za stolom na podijumu. Pretsedničko mesto zauzeo je pretsednik društvenog Naraštajskog oteka br. Francek Dvoržak, koji je otvorio svečanu sednicu. Naraštajski pevački zbor otpjevao je skladno »Sokolski pozdrav«. Mala sestra Vera Lihtenberg, mlada naraštajka, recitovala je vrlo lepo pesmu »Mrtvi Kralj« od R. Katalinića Jeretova.

Br. Francek Dvoržak, koji je zajedno s agilnom pretsednicom sestrom Zrinkom Lugarić, rukovodio radovima oko pripremanja ove akademije, održao je zatim vanredno lep govor o značenju Prvog decembra 1918, o blagopokojnom Kralju Ujedinitelju i Nj. Vel. Kralju Petru II. Govor br. Dvoržaka predstavljao stvarno jednu zanosnu pesmu Velikom Kralju, našoj velikoj prošlosti, a u njemu je sadržana duboka vera u našu srećnu budućnost.

Mladi naraštajac Mohaček recitovao je zatim pesmu »Mladom Kralju« od društvenog naraštajca Vinka Maslića.

Društvena glazba otsvirala je himnu, koju je naraštaj saslušao u stavu: Mirno!

Naraštajac Jovan Jevtić recitovao je posle toga pesmu »Naš mrtvi Kralj« od dr. Danka Andelinovića.

Posle toga održala je pretsednica s. Zrinjka Lugarić vrlo lep govor o značaju Prvog decembra. Iznela je značaj toga dana i veliki gubitak, koji nas je zadesio smrću blagopokojnog Kralja Ujedinitelja. Svoj govor završila je s. Lugarić s poklikom: »Slava blagopokojnom Kralju Ujedinitelju!« — što su svi u dvorani spontano prihvatili.

Reči s. Lugarić imale su dubok dojam na naraštajke i naraštajce kojih je bio ogroman broj. Zaista, tko može sumnjati u veliku misiju Sokolstva, kada iz usta njegovih najmladih pripadnika čuje onakove reči i kad vidi kakovi osećaji i kakve misli ispunjavaju njihova mlada srca!

Naraštajski zbor otpjevao je posle toga himnu »Oj Slaveni«, a sestra Vavrška recitovala je pesmu »Novo pokolenje« od Alekse Santića. Posle toga je naraštajski zbor otpjevao »Sokolski pozdrav«.

Na kraju je starešina društva brat dr. Oton Gavrančić održao deci i naraštaju govor u kojem ih je pozvao, da i dalje nastave u svojim marljivim naraštajima i objasnio im je njihove dužnosti u dvorani, u školi i kod kuće. Govor dr. Gavrančića deca su saslušala s neobičnim zanimanjem, glasno odobravajući gotovo posle svake rečenice, tako, da je taj govor gotovo bio srdačan razgovor dece sa svojim starešinom, koji je umeo da nade put do njihova srca.

ZAGREB VII. — Idejna škola za novo članstvo. — Proslava Prvog decembra. U vezi s proslavom Prvog decembra i polaganjem svečanog zaveta, društvo je održalo idejnu školu za novo članstvo. Ovo bi bila druga idejna škola kroz kratko vreme što radi ovo mlado društvo. Predavanja su bila vrlo dobro posećena i završila su se s uspehom. Predavala su braća: Ivanko Bendiš, Dušan Bogunović i Svetozar Nećak.

Prvog decembra održala se svečana sednica u 11 sati u velikoj vežbaonici kaptolske škole. Dvorana je bila lepo iskićena. Puna kao šipak braće i sestara. Pošto je sokolska glazba otsvirala Sokolski pozdrav, zamenik starešine brat Savo Nećak otvorio je sednicu govorom u kojem je naglasio kako ove godine proslavljamo ovaj za nas najsrećniji dan s bolom u duši zbog smrti Viteškog Kralja Ujedinitelja, kojemu cela dvorana kličie »Slava«. Ali čemo zato — nastavio je — izvršiti Njegov zavet »Čuvaćemo Jugoslaviju!« Opet se dvoranom razlegalo »Čuvaćemo!« Potom je pročitao poslanicu br. Saveza uz napetu pažnju svih prisutnih. Naraštajka s. Desanka Nećak s osećajem je govorila »Pesmu mrtvom Kralju« kao i brat Vlado Desimoni, dak IV razr., pesmu »Napred složno«. Dirljiv je bio prizor kada su sva braća i sestre polagali zakletvu svome starešini i Kralju Petru. Mnoga se suza niz lice prolila. Na koncu je tajnik Sokolske župe br. Džamonja progovorio nekoliko toplih i iskrenih reči pozivajući na rad za dobro, sreću i napredak naše Jugoslavije uz poklik »Slava!« Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Zamenik starešine brat Nećak zaključio je sednicu.

Po podne okupila su se brojna deca i naraštaj te lep broj članstva u istoj dvorani u 15 sati. Pošto je otsviran Sokolski pozdrav, otvorio je selo brat potstarešina, a zatim je brat Bendiš održao deci prigodni govor o značenju Prvog decembra, osvrćući se na tužne dane u kojima ga ove godine slavimo, a zatim ih pozvao, da i oni kad odrastu budu verni čuvari Jugoslavije za koju je pao žrtvom naš Viteški Kralj. Pošto su deca recitirala dve pesme selo je završeno s himnom i poklicima »Slava Kralju Ujedinitelju!«

Širite Sokolsku štampu
»Sokolski glasnik«, »Soko«
»Sokolsku prosvetu«,
»Sokolsko selo«,
»Sokolić« i »Našu radost!«

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.

SUSAČ

Redovita parobrodsko služba u svim pravcima jugoslavenskog primorja i Jadranskog Mora, za Dalmaciju, Albaniju i Grčku

JEVITINA TURISTIČKA PUTOVANJA
10-11 dana za Dalmaciju i Grčku
6 dana za Dalmaciju

Uključiv hranu i krevet na brodu
udobni putnički parobrodi — dobra kuhinja — prvoklasna podvorb

Tražite prospekte!

Upute daje Jadranska plovidba u Sušaku, sve njezine agencije i svi veći putnički uredi u tu- i inozemstvu

315-18

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske priredbe Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedine liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica šte. 44

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

316-10

312-47

Na novo izašlo iz štampe!

ING. KOSTA PETROVIĆ:

Gradjevine za telesno vežbanje

PRVA KNJIGA:

O telesnom vežbanju i vežbalištima; Posebna vežbališta i posebne vežbaonice

sa 170 slika na 45 tabela u posebnom svesku

Cena knjizi sa 440 stranica velikog formata:

broširana Din 170—, povez. u platno Din 200—

Ova knjiga je prvo delo u jugoslovenskoj literaturi, u kojem su prikazane potrebne gradevine za pojedina posebna vežbališta kao i opisane odgovarajuće grane telesnog vežbanja te je usled toga vrlo potrebna svim organizacijama, koje se bave bilo kojom granom telesnog vežbanja, kao i svima onima, koji se bave gradnjom posebnih vežbališta i vežbaonica.

Knjiga se naručuje kod

Jugoslovenske sokolske mafice Ljubljana — Narodni dom

koja je izdala ovu knjigu u cilju, da pomaže smišljeno i racionalno podizati potrebne gradevine za telesno vežbanje.

313-48

314-48

LIDLOVI INSTRUMENTI

Usled pada češkoslovačke krune možete kod nas da kupujete vrlo jevtino. Sada imate najveću priliku da nabavite prvovredni Lidlov instrument. Javite mi za koji se instrumenat zimate, i odmah ću Vam javiti tačnu njegovu cenu u dinarima uračunavši ujedno i troškove šiljanja.

TVORNICA GLAZBENIH INSTRUMENTATA
JOSIP LIDL, BRNO, ČSR

Tvrtka je 1933 godine odlikovana na svetskoj izložbi u ČIKAGU s najvišim odlikovanjem.

316-10